

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและ
รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้
PROFESSIONAL ACCOUNTING ETHICS AFFECTING THE QUALITY
OF AUDIT AND CERTIFICATION REPORTS OF CERTIFIED PUBLIC
ACCOUNTANTS OF THE SOUTHERN REGION

ธัญญา คหาปนะ
THANYA KHAHAPANA

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

PROFESSIONAL ACCOUNTING ETHICS AFFECTING THE QUALITY OF
AUDIT AND CERTIFICATION REPORTS OF CERTIFIED PUBLIC
ACCOUNTANTS OF THE SOUTHERN REGION

THANYA KHAHAPANA

THIS INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF
ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2021
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของ
รายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้
ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตของภาคใต้
PROFESSIONAL ACCOUNTING ETHICS
AFFECTING THE QUALITY OF AUDIT AND
CERTIFICATION REPORTS OF CERTIFIED
PUBLIC ACCOUNTANTS OF THE SOUTHERN
REGION

นักศึกษา

ธัญญา คหาปนะ รหัสประจำตัว 64503117

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัทธ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์)

.....กรรมการ
(ดร.เบญจพร โหมกชะเวส)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของ รายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้ สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้
คำสำคัญ	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี/ คุณภาพ/ รายงานการ ตรวจสอบบัญชี/ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
นักศึกษา	ชญญา คหาปนนะ
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรยาตักดิ์
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

บทความวิจัย เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในภาคใต้ จากประชากร จำนวน 14,228 คน โดยใช้วิธีการของ Taro Yamane กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 389 คน ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านจรรยาบรรณ ต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการค้นคว้าอิสระ และ ดร.เบญจพร โมกขะเวส ซึ่งทำให้นักศึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางและข้อคิดเห็น รวมถึงตรวจสอบปรับปรุงที่เป็นประโยชน์ได้รับความรู้เพื่อนำมาสร้างสรรค์การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งผู้ซึ่งเสียสละเวลาอย่างมากกับการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ เจ้าของผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารวารสารวิชาการทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาได้นำมาศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต รุ่นที่ 17 ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำและแบ่งปันประสบการณ์ ในการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงเป็นที่เรียบร้อย

ขอขอบคุณ บิดา มารดา และ ครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจในการศึกษาตลอดมา จนทำให้การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ค้นคว้าอิสระในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยต่อผู้ที่ต้องการศึกษา อนึ่งหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขออภัยและขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ธัญญา คหาปนะ

สิงหาคม 2565

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณทั่วไป.....	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีและรับรองบัญชี.....	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี.....	12
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน.....	16
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการวิจัย	45
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	45
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	47
3.4 เครื่องมือการวิจัย.....	47
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	53
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	56
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรอง	
บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.....	62
4.4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)	68
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis).....	70
4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	79
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	81
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	83
5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	86
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	95
ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ.	104
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC.....	114

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหาของเครื่องมือวิจัย.....	122
ประวัติผู้วิจัย.....	126

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	53
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	53
4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	54
5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติงาน.....	54
6	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี.....	55
7	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต.....	56
8	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	57
9	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.....	58
10	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ.....	59
11	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณทั่วไป.....	60
12	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ สอบบัญชีรับอนุญาต ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน.....	61
13	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของรายงานการตรวจ สอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความถูกต้อง.....	62
14	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของรายงานการตรวจ สอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความชัดเจน.....	63
15	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของรายงานการตรวจ สอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความกะทัดรัด.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความคิดสร้างสรรค์..... 64
17	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความสมบูรณ์..... 65
18	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความทันต่อเวลา..... 66
19	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน..... 67
20	การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)..... 67
21	แสดงค่า Tolerance และ ค่า VIF 68
22	แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความถูกต้อง..... 71
23	แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความชัดเจน..... 73
24	แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความกะทัดรัด..... 74
25	แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความคิดสร้างสรรค์..... 75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26	แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอนุญาต ด้านความสมบูรณ์..... 76
27	แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีอนุญาต ด้านความทันต่อเวลา..... 78
28	ผลการทดสอบสมมติฐาน 79

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมทางธุรกิจอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ส่งผลให้ธุรกิจต้องปรับแนวทางการดำเนินงานให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดและแข่งขันภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีที่มีผู้แข่งขันมากมายหนึ่งในกระบวนการนั้นคือการที่ธุรกิจต้องมีข้อมูลทางการเงิน ที่น่าเชื่อถือเพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้ธุรกิจเองและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับคู่ค้า นักลงทุน เจ้าหนี้ภาครัฐ ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียอย่างรอบด้านจากการใช้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับทางออกเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ ทั้งนี้ข้อมูลทางการเงินต้องมีการจัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป จึงจะสามารถสะท้อนประสิทธิภาพผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องยังประโยชน์ให้ผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (รัชนี บินยาเซ็น, 2561)

วิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางการเงินของกิจการ นักบัญชีจะเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกรายการ สรุปข้อมูลต่างๆ ในรูปแบบของรายงานทางการเงิน รวมไปถึงงานตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อรายงานทางการเงิน ผู้ใช้ข้อมูลมีหลากหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้ข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจที่แตกต่างกันไป ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีบนพื้นฐานของจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้ผู้สอบบัญชีและสำนักงานสอบบัญชีต้องจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ออกมาเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ว่าผู้สอบบัญชีและบุคลากรปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ฉบับที่ 19 เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 เกี่ยวกับเรื่อง 1) ความเป็นอิสระ 2) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 3) การรักษาความลับ โดยผู้สอบบัญชีและบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและข้อกำหนดเกี่ยวกับจรรยาบรรณต้องทราบขั้นตอนและวิธีการดำเนินการกรณีที่มีประเด็นที่อาจเกิดขึ้นในเรื่องการขัดแย้งทางผลประโยชน์และการจัดการเกี่ยวกับอุปสรรคต่อความเป็นอิสระที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้รับรองด้านคุณภาพและรักษา

ระดับมาตรฐานของสำนักงานพร้อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับสำนักงานอย่างมีเหตุผล ทั้งทางด้านกฎหมายที่มีการกำหนดไว้ชัดเจนในการออกรายงาน (เพ็ญธิดา พงษ์ธานี, 2560)

การเงินที่ผู้สอบบัญชีและสำนักงานบัญชีได้รับผิดชอบในหน้าที่งานร่วมกันเพื่อให้เหมาะสมและเข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันได้ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินมีความมั่นใจในการใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพงานสอบบัญชี อีกทั้งลดความเสี่ยงจากปฏิบัติงานพร้อมทั้งเป็นที่ยอมรับของลูกค้าและบุคคลภายนอกรวมทั้งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่อาจจะเกิดข้อผิดพลาดจากการตรวจสอบ ซึ่งส่งผลเสียหายต่อตลาดทุนและระบบเศรษฐกิจโดยรวม ในแต่ละองค์กรไม่ว่าจะเป็นรัฐหรือเอกชนการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญของผู้บริหารที่จะต้องให้ความสนใจ และคำนึงถึงความเหมาะสมของการมอบหมายอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งงานต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบัญชีมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กร ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและที่สำคัญนักบัญชีจะต้องมีความรอบรู้สามารถทำความเข้าใจในลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลา ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีคุณธรรม ยึดหลักความถูกต้อง ไม่ปิดบังข้อเท็จจริงปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมา เป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจต่อผู้ที่เกี่ยวข้องสูงสุด มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในได้กำหนดคุณภาพการสื่อสารว่า การสื่อสารผลการปฏิบัติการกิจต้องมีความถูกต้อง เทียบธรรม ชัดเจน รัดกุม (รวีวรรณ ยอดจันทร์, 2558)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพและด้านจรรยาบรรณทั่วไป ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์และด้านความทันต่อเวลา เพื่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความรู้ความสามารถและความเป็นมืออาชีพในการสอบบัญชี สามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความไว้วางใจจากบุคคลภายนอกและบุคคลที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้

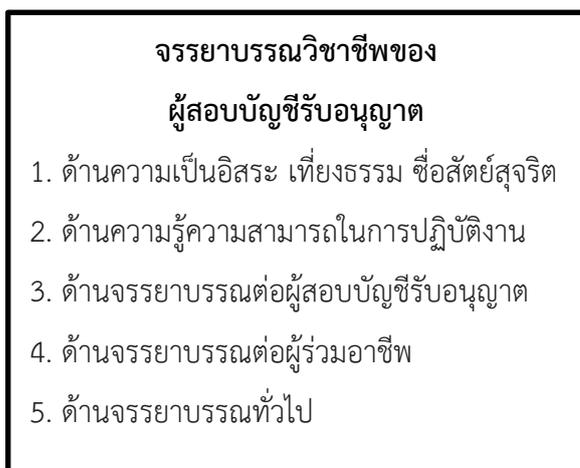
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ ในครั้งนี้ กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วย
  - 1.1 ด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต
  - 1.2 ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
  - 1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
  - 1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ
  - 1.5 ด้านจรรยาบรรณทั่วไป
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบไปด้วย
  - 2.1 ด้านความถูกต้อง
  - 2.2 ด้านความชัดเจน
  - 2.3 ด้านความกะทัดรัด
  - 2.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์
  - 2.5 ด้านความสมบูรณ์
  - 2.6 ด้านความทันต่อเวลา

ตัวแปรอิสระ

(Independent Variables)

ตัวแปรตาม

(Dependent Variables)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้อง

สมมติฐานที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความชัดเจน

สมมติฐานที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด

สมมติฐานที่ 4 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์

สมมติฐานที่ 5 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์

สมมติฐานที่ 6 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความทันต่อเวลา

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ปฏิบัติงานในภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง สตูล สงขลา สุราษฎร์ธานีและยะลา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อกับสภาวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, Certified Public Accountant Contact List ณ วันที่ 19 มกราคม 2565) มีจำนวน 14,228 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 389 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบไปด้วย

- 2.1.1 ด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต
- 2.1.2 ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
- 2.1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 2.1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ
- 2.1.5 ด้านจรรยาบรรณทั่วไป

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบไปด้วย

- 2.2.1 ด้านความถูกต้อง
- 2.2.2 ด้านความชัดเจน
- 2.2.3 ด้านความกะทัดรัด
- 2.2.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์
- 2.2.5 ด้านความสมบูรณ์
- 2.2.6 ด้านความทันต่อเวลา

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2565 - วันที่ 15 กรกฎาคม 2565

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

1.1 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.2 ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสรรพากร สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย หรือสถาบันที่จัดอบรมและพัฒนาความรู้ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็น แนวทางพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ และเสริมสร้างจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อให้การจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ประโยชน์จากการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 เพื่อให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจรรยาบรรณ

2.2 เพื่อให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้พัฒนาจรรยาบรรณของตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 เพื่อให้ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อการตรวจสอบบัญชี

2.4 เพื่อให้สภาวิชาชีพบัญชีสามารถนำข้อมูลไปกำหนดแผนพัฒนาศักยภาพผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี หมายถึง สิ่งที่กำหนดความประพฤติและวิธีปฏิบัติงาน ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ต้องยึดถือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงไว้ ซึ่งความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการ ความเชื่อถือได้ในผลงาน ความเป็นมืออาชีพ คุณภาพของงานบริการ กฎหมายเป็นบทบังคับที่บุคคลในสังคมทุกคนต้องถือปฏิบัติ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี นอกจากต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่บัญญัติเป็นการทั่วไปแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะของวิชาชีพ โดยเป็นกฎเกณฑ์ที่สูงกว่ากฎหมาย

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หมายถึง ผู้ที่ขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 มีสิทธิ์ในการตรวจสอบและรับรองบัญชีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลทุกขนาดทุกประเภท (ไม่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์) สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

คุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หมายถึง ผู้สอบบัญชีรับผิดชอบตรวจสอบในขั้นตอนที่เหมาะสมในระหว่างการตรวจสอบสามารถแก้ปัญหาในเรื่องที่สำคัญต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที ใช้ดุลพินิจโดยเฉพาะเรื่องที่ยากหรือที่มีข้อโต้แย้งที่พบระหว่างการตรวจสอบ ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และเรื่องอื่นๆ ที่ผู้สอบบัญชีรับผิดชอบงานตรวจสอบเห็นว่ามีความสำคัญ การรายงานการตรวจสอบรับรองบัญชีตามมาตรฐานวิชาชีพกำหนดไว้ช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ประสบการณ์วิชาชีพในการสอบบัญชีผลักดันให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพและประโยชน์ในการนำไปใช้ ตลอดจนการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความระมัดระวังรอบคอบตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณทั่วไป
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีและรับรองบัญชี
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณทั่วไป

ความหมายของจรรยาบรรณ

จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลความประพฤติ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพ การงานแต่ละอย่าง กำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกอาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน 2546 : 28)

จรรยาบรรณ หมายถึง จริยวิชาชีพ จรรยาวิชาชีพหรือจริยธรรมวิชาชีพ ซึ่งครอบคลุมในทุกเรื่องทุกประการที่เป็นข้อควรปฏิบัติสำหรับกลุ่มวิชาชีพ (พระราชวรานี 2541 : 39-40)

วิรัช วรรณรัตน์และคณะ (2555 : 12) ได้ให้ความหมายของจรรยาบรรณ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทางด้านความประพฤติ เป็นการแสดงออกทางการกระทำของแต่ละบุคคล โดยใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจที่จะกระทำการนั้นหรือไม่อยู่ภายใต้กรอบของศีลธรรมอันดีงามอันเนื่องมาจากวิธีการปฏิบัติหรือชักจูงเป็นเหตุให้กระทำนั้นตามคุณลักษณะของบริษัทหรือองค์กรแต่ละที่ไม่เหมือนกัน

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง มาตรฐานของคุณค่าแห่งความดีงามของการกระทำหนึ่ง ๆ หรือพฤติกรรมโดยรวมของผู้ประกอบวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช (2549)

จรรยาบรรณวิชาชีพ อาจถูกกำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรโดยหน่วยงานของรัฐ หรือ เอกชน อาทิเช่น จรรยาบรรณแพทย์โดยแพทยสภา จรรยาบรรณครูโดยคุรุสภา เป็นต้น โดยเฉพาะ วิชาชีพ ที่เกี่ยวกับสวัสดิภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จะต้อง มีจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อรักษามาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ปัจจุบันมีการจัดทำจรรยาบรรณวิชาชีพขึ้นมากมาย เช่น จรรยาบรรณแพทย์พยาบาล จรรยาบรรณ ครูอาจารย์ จรรยาบรรณวิศวกร จรรยาบรรณนักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

สรุป จรรยาบรรณเป็นข้อควรประพฤติที่ดีงามสำหรับสมาชิกในวิชาชีพนั้น ๆ ข้อควร ประพฤตินี้ถ้าเราฝ่าฝืนจะเกิดโทษ จรรยาบรรณวิชาชีพจึงเป็นมาตรฐานความประพฤติและ วิจารณ์ญาณทางศีลธรรมและวิชาชีพที่เป็นกฎเกณฑ์หรือแบบแผนของความประพฤติสำหรับยึดถือ เป็นแนวปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพหนึ่งหลักปฏิบัติดังกล่าว อาศัยหลักธรรมความถูกต้อง ส่วนใหญ่ กำหนดโดยสมาคมวิชาชีพนั้น ๆ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีและรับรองบัญชี

มัทนา แก้วดวงเล็ก และคณะ (2560) จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะนักบัญชี ยิ่งถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์กรในการนำเสนอข้อมูลทางการเงินอย่างโปร่งใส เป็นอิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบต่อลูกค้าและผลประโยชน์โดยรวมของสาธารณชน เป็นผลให้นักบัญชีต้องยึดมั่นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ซึ่งบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงการสร้างความรู้และความเข้าใจ ในจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพให้กับนักบัญชี เพื่อนำไปปฏิบัติจริงในการประกอบอาชีพได้อย่างประสบความสำเร็จทั้งต่อตนเองและกิจการ

เยวานาถ หมานหมุย (2559) ความสำคัญของจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ (Ethics and Professional Code of Ethics) นั้นเป็นพื้นฐานสำคัญของบุคลากร ที่ปฏิบัติงานทางด้านความยุติธรรม เสมอภาค ความเป็นกลาง มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยจะเน้นวิชาชีพของงานสอบบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีสหกรณ์จะถูกกำหนดด้วยระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2554 และระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ว่าด้วยข้อกำหนดการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2554 เพื่อปฏิบัติงานได้อย่างมีความเป็นกลางและอิสระในการแสดงความเห็นต่อรายงานทางการเงิน รวมทั้งเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือแก่ผู้ใช้งบการเงินต่อไป และหากผู้สอบบัญชีมีจริยธรรมวิชาชีพดังกล่าวก็สามารถที่จะอธิบายความสัมพันธ์ไปยังคุณภาพงานสอบบัญชีนั้นได้เช่นกัน

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีแต่เดิมตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ใช้คำว่ามารยาทเพื่อกำหนดแนวทางการประพฤติปฏิบัติทางวิชาชีพของผู้ที่ประกอบกิจการวิชาชีพสอบบัญชีเป็น มารยาทของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (Code of professional ethics-Auditor) และได้มีการกำหนดมรรยาทของผู้สอบบัญชี โดยแบ่งเป็น 5 หมวด คือ

1. ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. มรรยาทต่อลูกค้า
4. มรรยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ
5. มรรยาททั่วไป

ต่อมาพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งในเบื้องต้นนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีการควบคุมโดยตรง ได้แก่ ผู้สอบ

บัญชีและผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยมีกำหนดหัวข้อของจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไว้ดังนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ หากไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณนี้แล้วกฎหมายจะถือว่าเป็นผู้ประพฤติดิจจรรยาบรรณและมีการกำหนดโทษของการประพฤติดิจจรรยาบรรณ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ตักเตือนเป็นหนังสือ
2. ภาคทัณฑ์
3. พักใช้ใบอนุญาตพักการขึ้นทะเบียนหรือห้ามการประกอบวิชาชีพด้านที่ประพฤติดิจจรรยาบรรณ โดยมีกำหนดเวลาแต่ไม่เกินสามปี
4. เพิกถอนใบอนุญาตการขึ้นทะเบียน หรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดให้มีให้เป็นผู้พิจารณาได้สวนว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชีที่ประพฤติดิจจรรยาบรรณตามที่มีผู้กล่าวหาหรือไม่ และมีอำนาจกำหนดบทลงโทษและสั่งให้ผู้ประพฤติดิจจรรยาบรรณรับโทษตามที่กำหนดไว้ในทะเบียนของสภาวิชาชีพบัญชีด้วย

ในการนี้ สภาวิชาชีพบัญชี ได้ร่างแบบคำกล่าวหาสำหรับผู้ที่กล่าวหาผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในกรณีทำผิดจรรยาบรรณในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจใช้เป็นตัวอย่างการประพฤติดิจจรรยาบรรณที่อาจถูกกล่าวหาได้ โดยจัดกลุ่มตามหัวข้อจรรยาบรรณได้ดังนี้

1. กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี
2. ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชีมาตรฐานการสอบบัญชีหรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
3. ไม่ประกอบวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
4. ใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบธรรมหรือใช้อิทธิพลหรือให้ผลประโยชน์แก่บุคคลใด เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับหรือไม่ได้รับงาน
5. เรียกรับหรือยอมรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อย่างใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบจากผู้ว่าจ้างหรือบุคคลใดซึ่งเกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่กับผู้ว่าจ้าง
6. โฆษณาหรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณา ซึ่งการประกอบวิชาชีพเกินความเป็นจริง
7. ประกอบวิชาชีพเกินความสามารถที่ตนเองจะกระทำได้

8. ละทิ้งงานที่ได้รับทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร
9. ลงลายมือชื่อเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในงานที่ตนเองไม่ได้รับทำตรวจสอบหรือควบคุมด้วยตนเอง
10. เปิดเผยความลับของงานที่ตนเองได้รับทำโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้าง
11. ไม่แย่งงานอื่นของผู้ประกอบวิชาชีพด้านเดียวกัน
12. รับทำงาน หรือตรวจสอบงานขึ้นเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นทำอยู่ โดยไม่แจ้งการตรวจสอบตามหน้าที่ และไม่ได้แจ้งให้ผู้ประกอบวิชาชีพอื่นนั้นทราบล่วงหน้า
13. ใช้หรือคัดลอกแบบรูปหรือเอกสารที่เกี่ยวกับงานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในด้านเดียวกัน โดยไม่ได้รับอนุญาต
14. กระทำใด ๆ โดยจงใจให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียงหรืองานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในด้านเดียวกัน
15. อื่น ๆ

จะเห็นว่าการกระทำผิดตามมูลความผิดบางข้อ อาจถือว่าเป็นการทำผิดจรรยาบรรณได้หลายข้อ เช่น การไม่ประกอบวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากจะผิดจรรยาบรรณในเรื่องของความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว ยังอาจถือว่าเป็นการขาดความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคล หรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้อีกด้วย ในขณะที่เดียวกันการโฆษณาหรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณา ซึ่งการประกอบวิชาชีพเกินความเป็นจริง หรือการแย่งงานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในด้านเดียวกันอาจไม่สามารถจัดให้อยู่ในหัวข้อใด ๆ ของจรรยาบรรณที่กฎหมายกล่าวถึงได้อย่างชัดเจน แต่ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ตรวจสอบและควบคุมได้ยาก

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หมายถึง ผู้ที่ขอขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถตรวจสอบและรับรองงบการเงินได้ทุกกิจการ

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2560) ได้ศึกษา ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQC1) ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสามารถในการปฏิบัติตาม TSQC1 เกี่ยวกับข้อกำหนด ด้านจรรยาบรรณได้ค่อนข้างครบถ้วน แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์รายละเอียด พบว่า ความสามารถในการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความเป็นอิสระและการรักษาความลับ 2) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องในด้านความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ครบถ้วนกว่าด้านความเป็นอิสระและการรักษาความลับ โดยพบว่า ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องในด้านความเป็นอิสระและการรักษาความลับ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถปฏิบัติตามได้บ้างไม่ได้บ้างพอ ๆ กัน และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องในด้านความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถปฏิบัติตามได้ค่อนข้างครบถ้วน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

1. ลักษณะของคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

ณัฐธิดา จินมอญ (2559) ได้กล่าวว่า ลักษณะของคุณภาพการสอบบัญชี (Audit Quality) สามารถวัดจากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะคุณภาพที่มีมาตรฐาน โดยการนำแนวคิดที่ได้จากหลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดตามมาตรฐานการตรวจสอบบัญชี (มณฑิรา กิจสัมพันธ์วงศ์, 2550) ประกอบด้วย

1. ด้านความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง ไม่ผิดพลาดหรือไม่บิดเบือนไปจากความจริงที่เกิดขึ้นมีความถูกต้องของตัวเลขและข้อความไปในทิศทางเดียวกันทุกประโยค ผู้ตรวจสอบได้รวบรวมประเมินและสรุปนำเสนออย่างระมัดระวังและแม่นยำแล้ว

2. ด้านความเที่ยงธรรม (Objectiveness) หมายถึง การสื่อสารที่ถูกต้องตามควร (Fair) ไม่ลำเอียงทั้งจากทัศนคติและผลการประเมินที่เป็นกลาง โดยพิจารณาจากความจริงและสถานการณ์รอบด้านแล้ว ทั้งนี้การสังเกตการณ์ การสรุปและการเสนอแนะของผู้ตรวจสอบต้องได้มาจากการกระทำที่ปราศจากอคติ ไม่ลำเอียงไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น

3. ด้านความชัดเจน (Clarity) หมายถึง ความสามารถในการสื่อความให้ผู้่านรายงาน เข้าใจ แสดงลำดับความเป็นเหตุเป็นผล ความชัดเจนอาจเกิดขึ้น โดยหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็น หากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคต้องมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์ที่ใช้

4. ด้านความกะทัดรัด (Conciseness) หมายถึง การสื่อสารที่มีความกระชับ เข้าใจง่าย ไม่ผิดประเด็นหรือการตัดทอนข้อความฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไป ผู้ตรวจสอบต้องควบคุมความต่อเนื่องของเนื้อหาและแนวคิดที่ได้จัดทำรายงานไว้ ตลอดจนการตรวจสอบความถูกต้องที่เกิดขึ้นของการใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาให้น้อย

5. ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง มีความทันสมัยทั้งเนื้อหาเป็นประโยชน์ในทางบวก และมีความหมายต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรรวมทั้งการสื่อสารที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานและองค์กรมีการพัฒนาในสิ่งที่จำเป็นอยู่เสมอ

6. ด้านความสมบูรณ์ (Completeness) หมายถึง การเสนอรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ หมายถึงการไม่ขาดสารสนเทศที่สำคัญต่อผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งควรประกอบด้วยสารสนเทศและข้อสังเกตที่สนับสนุนข้อสรุปและข้อแนะนำที่เพียงพอ

7. ด้านความทันกาล (Timeliness) หมายถึง การเสนอรายงานต้องกระทำภายในเวลาที่ดี ให้ผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสแก้ไข การเสนอผลการตรวจไม่ควรล่าช้าและควรทำในระดับ “ด่วน” เพื่อช่วยให้การแก้ไขมีประสิทธิภาพ

รัชนี บินยาเซ็น และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาลินธิ์ (2560) ได้กล่าวว่า คุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชี หมายถึง ความสำเร็จจากความสามารถในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ได้รับมอบหมายตามระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ มีความถูกต้อง เรียบร้อยและสมบูรณ์ ครบถ้วน เชื่อถือได้และตอบสนองคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีได้ตรงประเด็น ประกอบด้วย

1) คุณภาพของงาน หมายถึง สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงตามระยะเวลา ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานวิชาชีพและหลักการที่รับรองโดยทั่วไป ทันเวลา

2) ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่ด้วยความผูกพัน พากเพียร ละเอียด รอบคอบ ตรงต่อเวลา ไม่หลีกเลี่ยงหน้าที่ มีความพึงพอใจที่จะเพิ่มคุณภาพและปริมาณของงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป มีความน่าเชื่อถือ และไว้วางใจมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานตามบทบาทของแต่ละกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน การมีประสิทธิภาพในการทำงานครบถ้วน ต้นทุนน้อย ใช้เวลาน้อย การปฏิบัติงานโดย ไม่มีข้อขัดแย้ง

4) ด้านความพึงพอใจและความไว้วางใจหรือเชื่อถือได้ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่กำหนดอย่างครบถ้วน นำมาซึ่งความพึงพอใจและความเชื่อมั่นหรือไว้วางใจต่อผลของคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีที่ตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ครบถ้วน

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2563) ได้กล่าวว่า การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจึงเป็นข้อมูลด้านแนวทางปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC 1) สำหรับผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานคนเดียว ซึ่งมีลูกค้าส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก ประกอบกับมีจำนวนทรัพยากรและบุคลากรทางวิชาชีพจำกัด โดยมีแนวทางในการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดด้านการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ดังนี้คือ

1. ในการตอบรับงานลูกค้ารายใหม่ และลูกค้ารายเดิม ผู้สอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่สำคัญคือ 1) ประเมินความเสี่ยงก่อนตอบรับงานลูกค้ารายใหม่ 2) จัดทำหนังสือเสนอค่าสอบบัญชีต่อลูกค้า 3) ส่งจดหมายสอบถามเหตุผลมารยาทของวิชาชีพบัญชีกับผู้สอบบัญชีรายเดิม (เฉพาะการตอบรับลูกค้ารายใหม่) 4) จัดทำหนังสือตอบรับงานโดยมีเนื้อหาครอบคลุมการพิจารณาถึงความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีและบุคลากรการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีและพิจารณาถึงความซื่อสัตย์ของลูกค้า

2. หากผู้สอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความจำเป็นต้องยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า ถอนตัวจากการรับงานลูกค้าอันเนื่องมาจากเหตุผลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีและบุคลากรหรือการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี หรือ ความซื่อสัตย์ของลูกค้าก็ตาม ผู้สอบบัญชีต้องกำหนดขั้นตอนการยุติซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างเหมาะสม โดย

2.1 บันทึกเหตุการณ์และข้อสรุปที่สำคัญที่นำไปสู่การยุติซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า รวมถึงเอกสารการปรึกษาหารือกับที่ปรึกษาทางกฎหมาย (ถ้ามี)

2.2 จัดการประชุมกับผู้บริหารของลูกค้าและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการเพื่อหารือถึงข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่นำไปสู่การถอนตัว

2.3 พิจารณาถึงผลกระทบจากการยุติซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า ที่เกี่ยวข้องกับการข้อกำหนดทางวิชาชีพ ข้อบังคับ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.4 ตรวจสอบรายการยอดคงค้างที่ต้องเรียกเก็บจากลูกค้า เมื่อมีการยุติซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้ารายนั้น และดำเนินการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมทางวิชาชีพให้ครบถ้วน

2.5 ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลรายชื่อลูกค้าที่ยุติความสัมพันธ์จากรายการลูกค้าปกติ

2.6 ดำเนินการตอบกลับหนังสือสอบถามเหตุผลทางวิชาชีพจากผู้สอบบัญชีรายใหม่ของลูกค้า (ถ้ามี)

2.7 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ควรบันทึกขั้นตอนดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นหลักฐานพร้อมกับส่งหนังสือแจ้งให้ลูกค้าทราบเหตุผลขอยุติความสัมพันธ์

Wooten (2003) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่า ความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีผู้เป็นหุ้นส่วน (Partner) และผู้จัดการ (Manager) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งการปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ สมาชิกในทีมงานตรวจสอบที่ปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ (มีความรู้ความสามารถ มีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ) มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่างถูกต้องและไม่แสดงความเห็นต่องบการเงินที่มีได้ทำการตรวจสอบอย่างสมบูรณ์

จากการกล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หมายถึง ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความรัดกุม ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล

2. ความสำคัญของคุณภาพของการตรวจสอบและรับรองบัญชี

ณัฐธิดา จินมอญ (2559) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของคุณภาพการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีหรือลูกค้าที่ใช้บริการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่างมุ่งหวังที่จะเห็นการสอบบัญชี เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของลูกค้าหรือการแสดงความคิดเห็นในรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี การมุ่งหวังดังกล่าวจึงเป็นการมุ่งหวังในผลลัพธ์ในการสอบบัญชีและการรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี อย่างมีอาชีพ การสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบ วัตถุประสงค์เป้าหมาย หรือนโยบายในการตรวจสอบบัญชีที่ตั้งไว้ ซึ่งหมายถึง การมีคุณภาพการสอบบัญชี ซึ่งการมีคุณภาพการสอบบัญชื่อนั้นจะสามารถส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่า และสามารถปรับความสามารถในการทำกำไรของกิจการได้ พร้อมทั้งตอบสนองและอธิบายเกี่ยวกับรายการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบได้อย่างมีอาชีพซึ่งเป็นการช่วยให้การบริการเกี่ยวกับการตรวจสอบมีชื่อเสียงในทางที่ดีขึ้นซึ่งเหล่านี้แสดงถึงการปฏิบัติงานสอบบัญชีได้เกินมาตรฐานที่ลูกค้าหรือผู้ใช้รายงานการตรวจสอบคาดหวังไว้ ซึ่งจะปรากฏเด่นชัดจากการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีคุณภาพ (Chaveerug, 2011:39)

ในขณะเดียวกัน Kilgore, Radich and Harrison (2011) ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชีเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญที่ลูกค้าหรือผู้ใช้รายงานการตรวจสอบจะรับรู้ถึงการบริการการสอบบัญชีที่สามารถตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และยุติธรรม ซึ่งคุณลักษณะการสอบบัญชีที่มีคุณภาพดังกล่าว จะได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชี ตามกฎข้อบังคับทางการสอบบัญชีอย่างมืออาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและเกิดภาพลักษณ์ เกี่ยวกับการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี พร้อมทั้งแสดงถึงประสิทธิผล ความสมบูรณ์ และความซื่อสัตย์ในกระบวนการสอบบัญชีรวมถึงทำให้กระบวนการติดตามและส่งเสริมดูแลกิจการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิผลผ่านการตรวจสอบที่มีคุณภาพ

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

1. แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

1.1 ความหมายของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

แรงจูงใจ คือ พลังผลักดันให้คนมีพฤติกรรม และยังกำหนดทิศทางและเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นด้วยคนที่มีแรงจูงใจสูง จะใช้ความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ แต่คนที่มีแรงจูงใจต่ำจะไม่แสดงพฤติกรรม หรือไม่ก็ล้มเลิกการกระทำก่อนบรรลุเป้าหมายจากการศึกษาความหมายของแรงจูงใจ พบว่า มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจแตกต่างกันออกไป ดังนี้ กานดา คำมาก (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมที่สะท้อนถึงความต้องการจากภายในของส่วนบุคคลที่แสดงออกมาสู่ภายนอก เมื่อได้รับแรงกระตุ้นอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อจุดประสงค์ที่องค์กรหรือตนเองต้องการ แต่แรงจูงใจไม่ได้กล่าวถึงเพียงมุมมองเดียวแต่ยังครอบคลุมถึงการแสดงออกที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการหรือการขาดของตนเองผนวกกับแรงขับภายในร่างกาย โดยมีความปรารถนาเป็นเป้าหมายหรือตัวกำหนดที่จะตอบสนองความต้องการ ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับว่าผลแห่งความสำเร็จนั้นเป็นสิ่งที่ตนต้องการหรือไม่ หากใช้ก็จะแสดงออก และทุ่มเทถึงความสามารถของตนที่มีอยู่ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตนเองต้องการ

อริญชญา วงศ์ใหญ่ (2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติในด้านการจูงใจในด้านการทำงานต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงานร่วมกับองค์กรร่วมกับผู้คนที่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนจนเป็นการลดความเครียดจากการปฏิบัติงานลงได้

โชติกา ระโส (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการหรือหมายถึงการที่บุคคลมีความปรารถนาหรือต้องการที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

วราลักษณ์จันดี (2559) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจในการทำงาน หมายถึง แรงกระตุ้นให้มนุษย์เกิดพฤติกรรมในการดำเนินการหรือกระทำกิจกรรม โดยอาศัยสภาวะแวดล้อม เป็นเครื่องช่วยให้ทำในสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จตามเป้าหมาย

ฐิติพร ก้อนนาค (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง สภาวะที่มีแรงกระตุ้นหรือผลักดันต่อสิ่งเร้าของบุคคลเพื่อให้แสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยแรงจูงใจอาจจะเป็นรางวัล ค่าตอบแทน หรือผลประโยชน์ที่บุคคลนั้นจะได้รับเมื่อบรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย

ขวัญดาว ดวงเดือน (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคลากรแสดงพฤติกรรมหรือใช้ความสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้งานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

ปฐมวงศ์ สีหาเสนา (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับและจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไปตอบสนองความต้องการ ในสิ่งที่ขาดหายไปหรือสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สมดุล เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคลซึ่งมีผลการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ชญานมาศ โลงจนวนนท์ (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง การขับเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการกระตุ้นภายในโดยมีสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าที่เป็นแรงจูงใจทำให้เกิดการแสดงออกทางร่างกาย พฤติกรรมเป็นสิ่งที่ผลักดันให้บุคคลกระทำการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้เมื่อเกิดผลสำเร็จก็จะเกิดความภาคภูมิใจต่อองค์กรต่อไป

กิ่งดาว เหมือนเสน (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัย ที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคลากรแสดงพฤติกรรม หรือใช้ความสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้งานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

เฉลิม สุขเจริญ (2557) แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยที่มากกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ หรืออาจทำให้เกิดการแสดงออกถึงพฤติกรรมของบุคคลนั้นบรรลุเป้าหมายหรือมีแรงจูงใจภายนอกจะทำอะไรต้องหวังผลตอบแทนที่จะได้รับ โดยมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จพร้อมทุ่มเทกำลังแรงผลักดันให้กับการทำงานไม่มีความเบื่อหน่ายกับหน้าที่งานที่ตนได้ปฏิบัติตามเป้าหมายหรือเป็นการตัวกำหนดที่จะตอบสนองความต้องการ ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับว่าผลแห่งความสำเร็จนั้นเป็นสิ่งที่ตนต้องการหรือไม่ หากใช่ก็จะแสดงออกและทุ่มเทถึงความสามารถของตนที่มีอยู่ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตนเองต้องการ ในการปฏิบัติงานและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

วรรณ อารวม (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นแรงผลักดัน กระตุ้นพฤติกรรมในตัวบุคคลแสดงออกซึ่งความต้องการ หรือใฝ่ฝันโดยสิ่งจูงใจเพื่อให้บุคลากรในองค์การให้ความร่วมมือ ความเต็มใจในการปฏิบัติงาน ให้องค์กรประสบความสำเร็จต่อไป

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งออกมาอย่างมุ่งมั่น เพื่อการดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้สำเร็จตามที่ต้องการ

2. ความสำคัญของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

การจูงใจมีอิทธิพลต่อผลผลิต เนื่องจากผลผลิตของงานจะมีคุณภาพดี มีปริมาณมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจูงใจในการทำงาน ดังนั้นผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานจึงจำเป็นต้องเข้าใจว่าอะไรคือแรงจูงใจที่จะทำให้พนักงานทำงานอย่างเต็มที่ และไม่ใช่เรื่องง่ายในการจูงใจพนักงาน เพราะพนักงานตอบสนองต่องานและวิธีทำงานขององค์กรแตกต่างกัน จากการศึกษาความสำคัญของการจูงใจมีผู้ให้ความสำคัญของแรงจูงใจ ดังนี้

เฉลิม สุขเจริญ (2557) ความสำคัญของแรงจูงใจในทางจิตวิทยา นักจิตวิทยา กล่าวว่า พฤติกรรมทุกอย่างย่อมมีสาเหตุกล่าวคือ มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมออกไปโดย ไม่มีสาเหตุหรือแสดงไปโดยไม่มีเหตุผลไม่ได้ ซึ่งต้นเหตุแห่งพฤติกรรมนั้นเรียกว่า สิ่งเร้า (Stimulus) ส่วนพฤติกรรมซึ่งกระทำต่อสิ่งเร้านั้นเรียกว่า ปฏิกริยาตอบสนอง (Response) พฤติกรรมเป็นผลมาจากการที่คนเราเลือกปฏิกริยาตอบสนองที่คนเราเลือกปฏิกริยาตอบสนองที่เหมาะสมที่สุดมาสนองต่อสิ่งเร้า ถ้าสังเกตพฤติกรรมของคนในสังคม เราพบว่าถึงแม้จะมีเป้าหมายอย่างเดียวกัน แต่การแสดงออกทางพฤติกรรมอาจไม่เหมือนกัน บางคนอาจมีความพยายามมุ่งมั่นอย่างสูง เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย แต่อีกคนกลับมีความท้อแท้และมักคิดว่าตนเองไม่สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จ บางคนมีความสุขกับการทำงานอยู่เสมอ แต่อีกคนกลับมีความวิตกกังวลสูงเกินกว่าเหตุ บางคนมีสติปัญญาดี แต่ไม่ใส่ใจในการเรียน แต่อีกคนซึ่งเรียนไม่ค่อยเก่งกลับมีความขยันตั้งใจเรียนจนน่านับถือ บางครั้งเราอาจเคยถามตัวเองในใจว่า ทำไมหรือเพราะอะไรที่เป็นสาเหตุสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการแสดงพฤติกรรมของเรา ถ้าพิจารณาในแง่ของจิตวิทยาแล้ว บุคคลต่างก็มีแรงจูงใจที่จะกระทำและแรงจูงใจนี้เองที่ทำให้บุคคลมีพลังและผลักดันให้บุคคลทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการ หรือนำไปสู่จุดหมายที่ต้องการ แรงจูงใจมีความสำคัญต่อมนุษย์ดังนี้

1. เป็นตัวกระตุ้นให้อิทธิพลแสดงพฤติกรรมหรือหยุดพฤติกรรม
2. เป็นตัวกำหนดแนวทางหรือจุดมุ่งหมายของพฤติกรรม
3. เป็นตัวกำหนดทิศทางของการแสดงพฤติกรรม
4. เป็นตัวตัดสินใจการดำเนินพฤติกรรม

ธัญญา มาส โลงนานนท์ (2557) ได้ให้ความสำคัญของแรงจูงใจดังนี้

1. การจูงใจช่วยเพิ่มพลังในการทำงานให้บุคคลมีพลัง (Energy) เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำงานใด ๆ ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานสูงย่อมทำให้ขยันขันแข็ง กระตือรือร้น กระทำให้สำเร็จ ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลที่ทำงานประเภท “เช้าขาม เย็นขาม” ที่ทำงานเพียงเพื่อให้ผ่านไปวัน ๆ

2. การจูงใจ ทำให้เกิดความพยายาม คิดหาวิธีการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้มากที่สุด มีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งที่เข้ามา ไม่ท้อถอยหรือลดละในความพยายามอย่างง่ายดาย แม้ว่างานที่ทำอยู่จะมีอุปสรรคมากมายเพียงใด ก็จะไม่ท้อถอย และเมื่องานสำเร็จก็จะมีพัฒนา ปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ และทำให้ค้นพบแนวทางที่เหมาะสมซึ่งอาจจะต่างไปจากแนวเดิม

3. การจูงใจช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของบุคคลและช่วยเพิ่มความพยายามในการทำงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้งานที่ทำอยู่มีช่องทางในการดำเนินงานที่ดีกว่าหรือประสบผลสำเร็จมากกว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องของบุคคลหรือกิจการ บ่งบอกถึงเครื่องหมายของความสำเร็จในความเจริญก้าวหน้า หากสิ่งที่กำลังแก้ไขปรับปรุงอยู่นั้นไม่สำเร็จก็จะพยายามแก้ไขให้ดีขึ้นในทุกวิถีทางและพร้อมที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและความสำเร็จในการทำงานจนในที่สุด

4. การจูงใจในการทำงานช่วยเสริมสร้างคุณค่าของความเป็นคนที่สมบูรณ์ให้บุคคล บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงานจะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นทำงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และการมุ่งมั่นทำงานที่ตนรับผิดชอบให้เจริญก้าวหน้า จัดว่าบุคคลผู้นั้นมีจรรยาบรรณในการทำงาน (Work Ethics) ผู้มีจรรยาบรรณในการทำงานจะเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ มั่นคงในหน้าที่มีวินัยในการทำงาน ซึ่งลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์ ผู้มีลักษณะดังกล่าวนี้มักไม่มีเวลาเหลือพอที่จะคิดและทำในสิ่งที่ไม่ดี

อริยชญา วงศ์ใหญ่ (2558) ความสำคัญของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานจะมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่างานที่ปฏิบัตินั้น ทำให้บุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิตมากนักน้อยเพียงใด คือ สิ่งที่ผู้บริหารต้องคำนึงและจัดให้ส่วนนั้น ก็คือ องค์กรประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน องค์กรใดถ้าผู้ปฏิบัติงานมีความรักและความพอใจในการปฏิบัติงานก็จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ เกิดแรงศรัทธาและเชื่อมั่นในงานที่ทำนั้น ก็จะสามารถดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อรพินทร์ ชูชม (2555) แรงจูงใจมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจ เป็นพลังผลักดันให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น คนมีพฤติกรรมอย่างไร มีความเพียรพยายามที่จะกำหนดทิศทางและเป้าหมายหรือกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองได้วางไว้หรือแม้กระทั่งการพบเจออุปสรรคแล้วต้องฝ่าฟันให้ผ่านข้ามอุปสรรค ตลอดจนถึงข้อสังเกตของบุคคลอื่นที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้บุคคลแต่ละคนอาจทำพฤติกรรมเดียวกันด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีแรงจูงใจในการกระทำ

2. แรงจูงใจเป็นความแตกต่างของบุคคล เช่น บางคนขยัน มีความพยายามที่จะทำแสดงออกถึงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งที่บางคนไม่มีความพยายามที่จะฝ่าฟันอุปสรรคให้ผ่านไปได้ตามเป้าหมายที่ตนเองได้วางไว้ ทำให้เข้าใจว่า บุคคลแสดงออกถึงทำพฤติกรรมหรือกิจกรรมนี้มา ในขณะที่บางเวลาการแสดงออกถึงพฤติกรรมนี้จะไม่เกิดขึ้นเลย นอกจากนี้บุคคลแต่ละคนอาจทำพฤติกรรมเดียวกันด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมนั้นแตกต่างกัน เช่น จากการศึกษาวิจัยคนงานในโรงงานซึ่งเป็นพนักงานระดับล่าง พบว่า ความต้องการเงินและความมั่นคงในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน ดังนั้นในการจูงใจให้กลุ่มบุคคลนี้มีความขยันขันแข็งในการทำงาน ผู้บริหารอาจใช้มาตรการในเรื่องเงิน จูงใจพนักงานในการปฏิบัติงานในขณะที่พนักงานระดับสูง สิ่งจูงใจในการทำงานที่สำคัญได้แก่ความสำเร็จและการได้รับการยกย่อง เพื่อที่พนักงานปฏิบัติงานได้ดีจะได้คงระดับความพยายามในการทำงานต่อไป

3. แรงจูงใจช่วยให้บุคคล หน่วยงานหรือองค์การบริหารจัดการให้บุคคลหรือกลุ่มมีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ โดยอาศัยแนวคิดแรงจูงใจ ซึ่งการจูงใจมีหลายประเภท อาจอาศัยการจูงใจประเภทต่าง ๆ ผสมผสานประกอบกันหรือเลือกใช้วิธีการจูงใจวิธีการใดวิธีการหนึ่งให้เหมาะสมกับบุคคล กลุ่มสถานการณ์และโอกาส เช่น สร้างกระบวนการจูงใจในการทำงานโดยการตอบสนองความต้องการของบุคคลได้อย่างเหมาะสม ใช้สิ่งจูงใจในทางบวกและทางลบในการจูงใจบุคคล โดยการกำหนดเป้าหมายให้ความเป็นธรรม มีส่วนร่วมและรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

สุพานี สฤณภูวนิช (2552) กล่าวว่า แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากเพราะแรงจูงใจทำให้เกิดการกระทำ คือพนักงานมีความอยากที่จะทำงาน มีความตั้งใจในการทำงาน ทุ่มเทและใช้ความพยายามในการทำงานให้มีคุณภาพมากขึ้น ดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร สร้างสรรค์และพัฒนางานและองค์กร ตลอดจนถึงอยู่กับองค์กรอย่างยาวนาน แต่ถ้าคนขาดแรงจูงใจในการทำงานคน ๆ นั้นก็จะเฉื่อยชา ขาดความตั้งใจ ขาดความใส่ใจในการทำงาน สักแต่ทำงานออกมาให้เสร็จพัน ๆ ตัวไป ผลงานที่ออกมาจึงมักมีคุณภาพต่ำหรือสร้างความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่องค์กร

จากความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการทำให้บุคคลมีความมานะ อดทน บากบั่น คิดหาวิธีการนำความรู้ความสามารถ บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงาน จะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นทำงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และการมุ่งมั่นทำงานที่ตนรับผิดชอบ

3. ประเภทของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

แรงจูงใจสามารถแบ่งได้หลายประเภท ซึ่งนักจิตวิทยาส่วนใหญ่จำแนกแรงจูงใจออกเป็นดังนี้

กัตติกา อร่ามโชติ (2559) แรงจูงใจนั้นมี 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intensive Motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากภายในตัวบุคคลซึ่ง อาจจะเป็นเจตคติ ความคิด ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจที่ทำให้บุคคลนั้น แสดงพฤติกรรม โดยไม่คาดหวังรางวัลหรือแรงเสริมจากภายนอก

2. แรงจูงใจภายนอก (Extensive Motivation) เป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม หรือยกย่อง แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวร บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะกรณีที่ต้องการสิ่งตอบแทนเท่านั้น

สุรศักดิ์ ประसार (2558) ประเภทของแรงจูงใจ จึงแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แรงจูงใจพื้นฐาน (Primary Motive) การจูงใจภายใน (Intrinsic Motive) และการจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive) ซึ่งเกิดจากทั้งพื้นฐานคือตัวบุคคลเอง เกิดจากแรงภายในและภายนอกที่มากระตุ้นแต่ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากที่ใด ก็จะทำให้บุคคลเกิดการต้องการที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มากระตุ้นโดยแรงจูงใจนี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นมีความกระตือรือร้นและตั้งใจในการทำงาน

นริศ สังสนา และคณะ (2558) ประเภทของแรงจูงใจจำแนกได้ 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 แบ่งตามลักษณะของการแสดงออกตามพฤติกรรมได้ 2 ประเภท คือ แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก

กลุ่มที่ 2 แบ่งตามที่มาของแรงจูงใจได้ 3 ประเภท คือ แรงจูงใจทางสรีระวิทยา แรงจูงใจทางจิตวิทยาและแรงจูงใจทางสังคม ได้แก่

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์
3. แรงจูงใจต่อความนับถือตนเองซึ่งเป็นแรงจูงใจที่บุคคลปรารถนาเป็นที่ยอมรับในสังคมนำไปสู่ความรู้สึกนับถือตนเอง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2555) กล่าวว่า นักจิตวิทยาได้แบ่งแรงจูงใจในออกเป็น 2 ประเภท ซึ่งสามารถสรุปได้

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการจะทำบางสิ่งบางอย่างด้วยจิตใจของตนเองโดยไม่ต้องใช้สิ่งล่อใด ๆ มากกระตุ้นการจูงใจประเภทนี้มีคุณค่าต่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่งการจูงใจประเภทนี้ได้แก่

1.1 ความต้องการ (Needs) เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าคนเราทุกคนมีความต้องการและความต้องการทำให้เกิดแรงขับ แรงขับทำให้คนเราแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายซึ่งจะเกิดผล คือ ความสบายใจ ความพอใจ เช่น ความต้องการความสำเร็จทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ

1.2 ความสามารถพิเศษ (Special Interest) ถ้าผู้ปฏิบัติงานคนใดมีความสนใจสิ่งใดเป็นพิเศษ จะมีความตั้งใจในการทำงาน ทำให้งานสำเร็จในเวลาอันรวดเร็ว

1.3 ทศนคติหรือเจตคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นจัดเป็นการจูงใจภายในที่จะกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เช่น ถ้าผู้ปฏิบัติมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับ การกระตุ้นจากภายนอกเพื่อนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของผู้กระตุ้นการจูงใจภายนอก ได้แก่ เป้าหมายหรือการคาดหวังของบุคคลความก้าวหน้าและเครื่องล่อต่าง ๆ เช่น การชมเชย การติเตียน การให้รางวัลการประกวดการลงโทษและการแข่งขัน เป็นต้น

จามจุรี สุระ และคณะ (2557) แรงจูงใจแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives) กับแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives) โดยแรงจูงใจภายในเป็นความพึงพอใจภายในส่วนตนที่ได้รับจากการกระทำ ส่วนแรงจูงใจภายนอกเป็นพฤติกรรมและการแสดงออกเพื่อกระทำในสิ่งต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ

จากองค์ประกอบดังกล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบแรงจูงใจคือส่วนประกอบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น พฤติกรรม อารมณ์และความรู้สึก

4. องค์ประกอบแรงจูงใจ

บุคคลจะเกิดแรงจูงใจในการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยจูงใจที่มีอยู่ในหน่วยงาน องค์ประกอบแรงจูงใจได้มีผู้กล่าวถึงดังนี้

ปพิชญา เปลื้องกระโทก (2560) องค์ประกอบที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจกับบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้จากสองสถานการณ์คือ การเกิดจากความรู้สึกของตนเองจากข้างในเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาจากตนเองและจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมเป็นตัวผลักดันให้เกิดแรงจูงใจ เช่น การแข่งขัน การตั้งจุดมุ่งหมาย การได้รับแรงใจจากคนรอบ

บุญชนะ โพธิ์ละเดา และคณะ (2559) องค์ประกอบของแรงจูงใจ ประกอบด้วย ความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแรงขับหรือแรงกระตุ้นให้นำพาไปสู่เป้าหมายอย่างสัมพันธ์กัน

ดารณี พานทองพาลุสุข (2552) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญ เกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมของมนุษย์ (Human Behavior) ความหมายของคำว่า “พฤติกรรม” หมายถึง การกระทำที่แสดงออกมาโดยสามารถที่จะสังเกตได้หรือสามารถใช้เครื่องมือวัดได้ ซึ่ง พฤติกรรมที่มนุษย์ได้กระทำขึ้น หรือแสดงออกมานั้นย่อมมีสาเหตุดังกล่าวก็คือ สิ่งเร้า เมื่อสิ่งเร้าเหล่านั้นได้มากระทบร่างกายโดยอวัยวะสัมผัสต่าง ๆ อวัยวะรับสัมผัสนั้นก็ส่งความรู้สึกมายังระบบประสาท ระบบประสาทก็จะส่งการมายังอวัยวะกล้ามเนื้อหรือต่อมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการกระทำหรือปฏิกิริยาต่าง ๆ ออกมาเป็นการแสดงการตอบสนองต่อสิ่งเร้า นั้น อันเป็นที่มาของการเกิดพฤติกรรมอย่างไรก็ตามสาเหตุที่เหมือนกันอาจแสดงพฤติกรรมที่ต่างกันได้และในทางตรงกันข้ามสาเหตุที่แตกต่างกันอาจแสดงพฤติกรรมที่เหมือนกัน

2. ความรู้สึกและอารมณ์ (Feeling and Emotion) ความรู้สึกและอารมณ์ เป็น สภาวะทางร่างกายที่เกิดขึ้นต่อสิ่งเร้าในขณะใดขณะหนึ่ง อาจเป็นลักษณะไปในทางบวกหรือลบก็ได้ การแสดงออกจะมากขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่จะมาเร้าสภาพร่างกายและทัศนคติที่มีต่อสิ่งนั้น อารมณ์มีส่วนเกี่ยวข้องและมีแรงผลักดันให้พร้อมที่จะกระทำ

3. ทัศนคติและความคิดเห็น (Attitude and Opinion) ทัศนคติเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบที่คนเรามีต่อสิ่งเร้าทางสังคม ซึ่งปฏิกิริยาโต้ตอบนี้เราได้เรียนรู้มา ทัศนคติเป็นเงื่อนไขภายในตัวบุคคลที่มีส่วนในการกำหนดการแสดงออกและทิศทางของพฤติกรรม และยังเป็นการกำหนดการรับรู้ด้วยเงื่อนไขภายในนี้เกิดจากเงื่อนไขภายนอกที่หล่อหลอมเข้ามาจนหลงค้ำงอยู่ภายในสำหรับความคิดเห็น (Opinion) นั้น เป็นคำที่มักใช้ปะปนกับคำว่า ทัศนคติอยู่เสมอ ความคิดเห็นเป็นการตอบสนองต่อประเด็น หรือเรื่องราวที่ถูกเอียงกันอยู่ ดังนั้น ความคิดเห็นกับทัศนคติจึงแตกต่างกันที่ว่า ทัศนคติเป็นความพร้อมทางจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจแสดงออกได้ทั้งคำพูดและการกระทำและทัศนคติไม่ใช่สิ่งเร้าที่แสดงออกมาได้อย่างเปิดเผยหรือ ตอบสนองได้ตรง ๆ ซึ่งเราสามารถดูทัศนคติของคนได้จากการฟังสิ่งที่เขาพูดหรือสิ่งที่เขาทำ ดูประสบการณ์ในอดีต ถ้าสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปหรืออาจมีการรับรู้ข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามามากขึ้น การศึกษาเรื่องทัศนคติของคนก็เพื่อประโยชน์ในด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพในแรงจูงใจ เพราะแรงจูงใจนั้นเป็นความพยายามในอันที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมและความรู้สึกต่าง ๆ ในบุคคล

4. บุคลิกภาพ (Personality) บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออก

ต่อสิ่งแวดล้อมบุคลิกภาพของบุคคล เป็นสิ่งที่มีการสร้างสมมาตลอดชีวิตจะโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตามและไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อม ๆ กับบุคคลแต่เป็นสิ่งที่ค่อย ๆ พัฒนาขึ้นโดยขบวนการอันอาศัยปัจจัยร่วมต่าง ๆ เป็นแรงจูงใจบุคคลได้มากหรือน้อย จึงขึ้นกับว่าข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ทำหน้าที่จูงใจนั้นเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เขาจะทำการจูงใจได้ดีเพียงใด ซึ่งสิ่งที่เราใช้ในการพิจารณาบุคลิกภาพในเรื่องความสามารถในการจูงใจ มีหลายประการ เช่น คนที่ความนิยมตนเองมาก (Self Esteem) บุคคลจำพวกนี้จะเป็นพวกที่มองโลกในแง่ดี เชื่อมั่นตนเองไม่มีปัญหา ซึ่งเขามักจะเต็มใจที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ปัจจัยหนึ่งที่เป็นโครงสร้างทางบุคลิกภาพและมีส่วนในเรื่องของการสามารถจูงใจ คือ เรื่องความวิตกกังวล คนที่มีลักษณะเช่นนี้จะมีความเกรงกลัวความไม่แน่ใจและมักจะเป็นผู้คอยป้องกันอยู่ตลอดเวลา บุคคลประเภทนี้จะมีลักษณะยากแก่การจูงใจ

5. การรับรู้ (Perception) การรับรู้ หมายถึง อากาสัมผัสที่มีความหมาย (Sensation) ขอบบุคคลกับวัตถุหรือเหตุการณ์หนึ่ง ๆ โดยการประสาทสัมผัสต่าง ๆ และมีการคิดพิจารณา ตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับนั้นออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายตามความคิดของตนเอง

กระบวนการรับรู้ (Perception Process) กระบวนการสัมผัสเป็นบันไดขั้นแรกของการรับรู้หลังจากที่เราได้รับข้อมูลขั้นแรกจากอวัยวะรับสัมผัส (Sensory Organ) หรือเครื่องรับ (Receptor) แล้วเราก็จะนำมาตีความ (Interpret) อันเป็นบันไดขั้นที่สองของการรับรู้ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

1. ความสมบูรณ์ของอวัยวะสัมผัส
2. ความตั้งใจ
3. การแปลความหมายที่ถูกต้อง ซึ่งต้องอาศัยความพร้อมและสภาพร่างกายอารมณ์และสติปัญญา รวมถึงเรื่องของประสบการณ์ ทักษะ

ธงชัย กระจายกลาง (2556) บุคคลจะเกิดแรงจูงใจในการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยจูงใจที่มีอยู่ในหน่วยงาน ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองในปัจจัยเหล่านี้ได้อย่างพอดี บุคคลนั้นจะเกิดความภูมิใจในการทำงาน ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

จามจุรี สุระ และคณะ (2557) องค์ประกอบที่มีความสำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ ได้แก่ ธรรมชาติของบุคคล สถานการณ์ต่าง ๆ ของสิ่งแวดล้อมและปริมาณของแรงจูงใจ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความต้องการ แรงกระตุ้นและเป้าหมายของแต่ละบุคคลด้วย

จากองค์ประกอบแรงจูงใจดังกล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ คือ อารมณ์ ความรู้สึก การรับรู้ สิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ

5. ทฤษฎีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาทฤษฎีของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน พบว่า มีผู้ให้ทฤษฎีแรงจูงใจไว้ดังนี้
 กัตติกา อร่ามโชติ (2559) ทฤษฎีการจูงใจของแอลเตอร์เฟอร์ (Aldcrfers EWA Theory) เคลย์ตัน แอลเตอร์เฟอร์ (Clayton Aldorfer) แห่งวิทยาลัยเยา ได้พัฒนาโดยพื้นฐานความรู้จากทฤษฎีการจูงใจ มาสโลว์ เป็นทฤษฎีการจูงใจ ERG ของแฮเตอร์เฟอร์ ได้พัฒนาโดยพื้นฐานความรู้จากทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์โดยตรงแอลเตอร์เฟอร์ มีความคิดเห็นว่า ความต้องการของมนุษย์ น่าจะแยกแยะเป็น 3 ประการ ประกอบด้วย (Existence) หรือ E ความต้องการความอยู่รอด (Rlaterdryss) หรือ R ความต้องการมีความสัมพันธ์ทางสังคม (Growth) หรือ G ความต้องการความก้าวหน้าและเติบโตซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการความอยู่รอด (Eisterce) หรือ E เป็นความต้องการในการมีชีวิตอยู่ซึ่งจะได้รับการตอบสนองจากปัจจัยพื้นฐาน เช่น น้ำ อาหาร อากาศ โดยบุคคลจะได้รับการตอบสนองในการดำรงชีวิตจากเงินเดือนและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2. ความสัมพันธ์ทางสังคม (Retatecorness) หรือ R เป็นความต้องการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลอื่น ซึ่งบุคคลจะได้รับการตอบสนองจากการยอมรับทางสังคมความสัมพันธ์ทางสังคมและกลุ่มเพื่อน

3. ความเจริญก้าวหน้าและเติบโต (Growth) หรือ G เป็นความต้องการที่จะก้าวไปข้างหน้า เพื่อที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นโดยการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ได้รับการกล่าวถึงและการให้รางวัลจากสังคม หรือเข้าใจกับชีวิตมากขึ้น

เฉลิม สุขเจริญ (2557) ทฤษฎีแรงจูงใจมีมากมายหลายทฤษฎี โดยมีการพัฒนาจากวิธีการใหญ่ ๆ 2 วิธีด้วยกัน คือ ทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหา (Content Theories) และทฤษฎีว่าด้วยกระบวนการ (Process Theories) ซึ่งทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหานี้เน้นความต้องการภายในว่าเป็นตัวกระตุ้นและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนั้นให้คงอยู่ ทฤษฎีกระบวนการนั้นจะว่าด้วยความคิดและกลวิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มนุษย์เลือกพฤติกรรมเฉพาะอย่างขึ้นทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งได้รับการสนับสนุนเต็มที่ทุกทฤษฎีต่างมีความคล้ายกันและมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน

ปพิชญา เปลื้องกระโทก (2560) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral View of Motivation) โดยแนวกิตของ (Ivan Pavlov, John B. Watson, Burrhus Frederick Skinner) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ในอดีต (Past Experience) ว่ามีผลต่อแรงจูงใจของบุคคลเป็นอย่างมาก ดังนั้น ทุกพฤติกรรมของมนุษย์ ถ้าวิเคราะห์ดูแล้วจะเห็นว่าได้รับอิทธิพลที่เป็นแรงจูงใจมาจากประสบการณ์ในอดีตเป็นส่วนมาก โดยประสบการณ์ในด้านดีและกลายเป็นแรงจูงใจทางบวก

ที่ส่งผลรื้อให้มนุษย์มีความต้องการแสดงพฤติกรรมในทิศทางนั้นมากยิ่งขึ้น ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของสิ่งเร้าภายนอก (Extrinsic Motivation)

วิเชียร วิทย์อุดม (2550) ได้กล่าวถึง เฟรดดอร์ริก เฮอร์สเบิร์ก (Frederick Herzberg) ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจโดยใช้ปัจจัยสองกลุ่ม คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความพอใจ กับสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ หรือเป็นปัจจัยจูงใจกับปัจจัยอนามัยอันเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกนั่นเอง เขาได้เริ่มวิจัยเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีการจูงใจโดยการทำแบบสอบถามนักบัญชีและวิศวกร จำนวน 200 คน เขาใช้การสัมภาษณ์ โดยการตอบคำถามในสิ่งที่ผู้ตอบคำถามรู้สึกชอบและไม่ชอบในการทำงาน โดยให้ผู้ตอบคำถามให้อธิบายถึงรายละเอียด เมื่อรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจเกี่ยวกับงานแล้วนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ ประเภทของประสบการณ์ที่เหมือนกันทั้งพอใจและไม่พอใจเพราะเขา มีความเชื่อว่าความสัมพันธ์ที่มีกับงานเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งเกี่ยวกับความคิดของแต่ละคน ว่างานนั้นล้มเหลวหรือสำเร็จการที่แต่ละคนคิด ว่างานของตนเองดีหรือไม่ดีนั้นมีตัวแปรหลายปัจจัย

1. เป็นกลุ่มที่มีความไม่พอใจในงาน (Unsatisfiers Factors) จะเกิดจากปัจจัย ภายนอกของงานเรียกว่าปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัย (Maintenance of Hygiene Factors) อันเป็นปัจจัยที่จะสร้างความไม่พอใจในงานที่ทำถ้าหากพนักงานไม่ได้รับการตอบสนองจากปัจจัยเหล่านี้ แล้วก็จะเป็นการสร้างความไม่พึงพอใจและไม่มีความสุขในการทำงานซึ่งมีอยู่ 10 ปัจจัย คือ

- 1) นโยบายและการบริหารบริษัท
- 2) เทคนิคการควบคุมดูแล
- 3) การมีความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
- 4) การมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
- 5) การมีความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- 6) รายได้หรือเงินเดือนที่ได้รับ
- 7) ความเสถียรและมั่นคงในหน้าที่การงาน
- 8) ความเป็นส่วนตัว
- 9) สถานที่ในการทำงาน
- 10) สถานภาพของตนเอง

2. เป็นกลุ่มที่มีความพอใจในงาน (Satisfiers Factors) จะเกิดจากปัจจัยภายใน ของสิ่งแวดล้อมของงานเรียกว่าปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) อันเป็นปัจจัยที่กระตุ้นที่มีประสิทธิภาพ ที่ทำให้พนักงานใช้ความพยายามที่จะทำให้ได้ผลงานและปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจและดียิ่งขึ้นซึ่ง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับงานโดยตรงและสร้างความรู้สึกที่ดีกับงานซึ่งมีอยู่ 5 ปัจจัย คือ

2.1 ความสัมฤทธิ์ผลในการทำงาน

2.2 ความก้าวหน้าในการทำงาน

2.3 ลักษณะของงาน

2.4 ความเป็นไปได้ของความก้าวหน้าส่วนบุคคล

2.5 ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานบนพื้นฐานของการค้นพบของ

เฮอส์สเบิร์ก ยืนยันว่ากระบวนการจูงใจจะประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกผู้บริการต้องมั่นใจว่าปัจจัยค่าจ้างหรือปัจจัยอนามัย จะต้องไม่ขาดแคลน และการบังคับบัญชาและเทคนิคการควบคุมดูแลจะต้องถูกยอมรับด้วยการให้ปัจจัยอนามัยระดับที่เหมาะสม ขั้นตอนที่สองเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลที่จะได้รับปัจจัยจูงใจ เช่น ความสำเร็จและการยกย่องทุกคนจะมีความพอใจและแรงจูงใจสูงขึ้น เฮอส์สเบิร์ก ได้สรุปว่าปัจจัย อนามัยไม่สามารถกระตุ้นแรงจูงใจแต่สามารถที่จะสร้างความไม่พอใจในงานได้ ปัจจัยควบคู่ทั้ง 2 ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ถ้าเมื่อใดปัจจัยจูงใจลดลงกว่าระดับ ที่ควรจะเป็นอย่างมาก ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงานก็จะตกต่ำไปด้วยในทางตรงกันข้ามถ้าเมื่อใดปัจจัยอนามัยลดต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็นหรือขาดไปก็จะทำให้พนักงานเกิดความไม่พอใจในการปฏิบัติงานและเกิดความท้อถอยหมดกำลังใจในการทำงาน จนอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้พนักงานต้องลาออกจากงานไป

นันทนพ เข้มเพชร (2560) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Mc Clelland ทฤษฎีนี้เน้นอธิบายการจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการ ได้มาซึ่งความสำเร็จ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนหรือของรางวัล เป็นความต้องการในความสำเร็จของการทำงานที่เกิดขึ้นจากการลงมือทำด้วยตัวเอง การทำงานให้ดีที่สุดและทำให้เต็มที่ที่สุดความสามารถที่จะกระทำได้จนบรรลุผลสำเร็จผลตามที่ตนเองได้ตั้งไว้ เมื่อตนทำอะไรสำเร็จได้ก็จะเกิดแรงบันดาลใจเพื่อกระตุ้นให้ทำงานอื่นที่ได้รับมอบหมายสำเร็จต่อไป จนมีความเจริญรุ่งเรืองและเติบโตได้รวดเร็ว ดังนั้นอาจต้องมีแรงจูงใจกระตุ้นเพื่อให้มีคณในองค์กร นักจิตวิทยา David I. Mc Clelland ได้ทำการทดลองโดยใช้แบบทดสอบการรับรู้ของบุคคลที่แสดงออกถึงพฤติกรรม เพื่อวัดความต้องการของมนุษย์โดยใช้แบบทดสอบ TAT เป็นเทคนิคช่วยในการนำเสนอภาพหรือข้อมูลต่าง ๆ แล้วให้บุคคลเขียนนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้รับรู้ จากผลการวิจัยของแมคเคลแลนด์ สรุปได้ว่าคุณลักษณะที่เกิดขึ้นของบุคคลนั้นมีแรงจูงใจอันทำให้ผลสัมฤทธิ์สูงโดยมีความต้องการอยู่ 3 ประการ ที่เกิดขึ้นดังนี้

1. ความสำเร็จ คือ เป็นความต้องการที่จะกระทำในสิ่งต่าง ๆ ให้เต็มที่เต็มความสามารถและดีที่สุดเพื่อความสำเร็จ บุคคลที่ต้องการความสำเร็จสูงนั้นจะมีลักษณะชอบในการแข่งขัน ชอบการทำงานที่มีความท้าทาย และต้องการได้รับสิ่งตอบแทนอาจจะเป็นข้อมูลที่ถูกป้อนกลับมาเพื่อประเมินผลงานของตนเอง ให้มีความชำนาญในการวางแผนในอนาคตและมีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้นพร้อมที่จะเผชิญกับความกลัวหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นได้ในอนาคต

2. ความผูกพัน คือ เป็นความต้องการจากการยอมรับของบุคคลอื่นให้ตนเองรู้ อบอุ่น ผูกพัน มีความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของผู้อื่นหรือการยอมรับของคนในกลุ่ม บุคคลประเภทนี้จึงต้องการความผูกพันค่อนข้างมาก จึงชอบการทำงานที่เกิดการร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน โดยเฉพาะการสร้างความสัมพันธ์และรักษาน้ำใจอันดีกับผู้อื่นไว้

3. ความมีอำนาจ คือ เป็นความต้องการในอำนาจ การสั่งการ เพื่อให้ตนเองมีอิทธิพลและคุมอำนาจเหนือบุคคลอื่น ซึ่งการมีความต้องการในอำนาจที่สูงนั้นก็เพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือวิธีแนวทางใหม่เพื่อให้ตนมีศักยภาพด้านความเป็นผู้นำสูง ดังนั้นจึงต้องการความมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น และต้องการให้ผู้อื่นยอมรับตนเองพร้อมทั้งยกย่อง สรรเสริญให้ตัวเองเป็นผู้นำ มีความต้องการให้ตนเองมีอิทธิพลในเรื่องอำนาจมากกว่าการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่อยู่เสมอ การใช้กำลังบังคับอาจทำให้ประสิทธิภาพของงานต่าง ๆ ไม่ใช่วิธีแก้ปัญหในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแต่อย่างใด การจูงใจแบบปฏิบัติเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องสนใจศึกษาถึงปัจจัยอันที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ดีอยู่เสมอ และจะต้องเปรียบเทียบสถานการณ์ของการจูงใจในการหล่อหลอมจิตใจของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อันจะก่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานไปในทิศทางที่ต้องการและตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปิยพงศ์ ประไพศรี (2563) ได้ศึกษาจรรยาบรรณในวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร สำหรับจรรยาบรรณที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ และด้านจรรยาบรรณทั่วไป ยกเว้นปัจจัยด้านจรรยาบรรณต่อผู้เสียภาษีที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากรผลที่ได้จากการวิจัยผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรให้ความสำคัญกับทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยเฉพาะทักษะในด้านการสอบบัญชี และจรรยาบรรณในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยสูงสุด และเพื่อให้การจัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีมีคุณภาพ เป็นสารสนเทศที่ที่น่าเชื่อถือ รวมถึงสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร และสามารถพัฒนาให้เหมาะสมกับงานสอบบัญชีภาษีอากรในอนาคตให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ชฎิพร เมืองจันทร์และคณะ (2560) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง จรรยาบรรณการบัญชีบริหารกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศไทย พบว่า นักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีจรรยาบรรณการบัญชีบริหารโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสมรรถนะวิชาชีพด้านบัญชี ด้านการรักษาความลับ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านการสร้างความเชื่อมั่นในการนำเสนอข้อมูล และนักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมและ เป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการทำงานเชื่อถือได้ ด้านสำเร็จทันเวลา และด้านผลงานได้มาตรฐาน นักบัญชีผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ที่มีทุนในการดำเนินงานเริ่มต้นและจำนวนพนักงานในปัจจุบันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจรรยาบรรณการบัญชีบริหาร ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านบัญชีด้านการรักษาความลับ และด้านการสร้างความเชื่อมั่นในการนำเสนอข้อมูลแตกต่างกันและนักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ที่มีระยะเวลาดำเนินงาน และรายได้ต่อไปแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจรรยาบรรณการบัญชีบริหาร ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านบัญชีด้านการรักษาความลับและด้านการสร้างความเชื่อมั่นในการนำเสนอข้อมูลแตกต่างกัน

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2562) ได้ศึกษาความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับที่ 1 เรื่อง การควบคุมคุณภาพ (TSQC1) ด้านการติดตามผล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับที่ 1 เรื่อง การควบคุมคุณภาพ (Thai Standard on Quality Control: TSQC1) ด้านการติดตามผล เพื่อประเมินว่านโยบายและวิธีปฏิบัติการควบคุมคุณภาพที่มีการออกแบบไว้อย่างเพียงพอเหมาะสม และมีการปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ปัจจัยที่นำมาใช้ในการศึกษา คือ ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตาม TSQC1 ด้านการติดตามผล ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ (TSQC 1) เรื่องการควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงินและงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้อง เป็นตัวแปรตาม ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ การศึกษา จำนวนลูกค้า และจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีเป็นตัวแปรอิสระ และเป็นตัวกำหนดความสามารถในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการติดตามผลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในการวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 864 ราย ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 260 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.73 ผลจากการวิจัย พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกัน ความสามารถในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการติดตามผลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกัน โดยพบว่า ข้อกำหนดด้านการติดตามผล ขึ้นอยู่กับ อายุ ประสบการณ์ปฏิบัติงานสอบบัญชี จำนวนลูกค้า และจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชี

กมล วาณิชถาวร และพิเชษฐ โสภางษ์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

นวพร ชูเปี้ยเต็ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์ (2561) ได้ศึกษาความรู้ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีวิชาชีพในประเทศไทย ความรู้ความสามารถในเรื่องการตรวจสอบและรับรองบัญชี มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีวิชาชีพในประเทศไทย ด้านการสื่อสารที่ถูกต้อง ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันกาล ความรู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีวิชาชีพในประเทศไทย ด้านการสื่อสารที่เที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม และสร้างสรรค์

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2560) ได้ศึกษาความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQC1) ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่นำมาใช้ในการศึกษา คือ ความสามารถในการปฏิบัติ

ตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ (TSQC 1) เรื่อง การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้อง เป็นตัวแปรตาม ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีเป็นตัวแปรอิสระ และเป็นตัวกำหนดความสามารถในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในการวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 846 ราย ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 260 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.73 ผลจากการวิจัย พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกัน มีความสามารถในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกัน โดยพบว่า ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องขึ้นอยู่กับ อายุ ประสบการณ์ปฏิบัติงานสอบบัญชี ระดับการศึกษา จำนวนลูกค้า และ จำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชี

ณัฐธิดา จินมอญ, วัฒนา ยืนยง, ปานฉัตร อาการักษ์ (2559) ได้ศึกษาความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบอิทธิพลของการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการองค์กร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในต่างจังหวัดและกรุงเทพมหานคร จำนวน 233 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ด้านทักษะการจัดการองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชี และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์บริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและสามารถนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับคุณสมบัติอันดีและพึงประสงค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไป

หนึ่งฤทัย เขียวหวาน (2557) ได้ศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีและความเป็นมืออาชีพ ที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี และความเป็นมืออาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในจังหวัดนนทบุรี การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มประชากร คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจังหวัดนนทบุรี จำนวน 414 ราย เป็นการกำหนดกลุ่มตัวอย่างคำนวณหาได้จากสูตร Yamane โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า 1. ผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี มากที่สุด และผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถามจบการศึกษา

ระดับปริญญาตรีมากกว่าจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี 2. ความเป็นมืออาชีพ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสบการณ์การสอบบัญชีแตกต่างกันมีคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีขนาดของกิจการที่แตกต่างกัน มีคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีการเข้าร่วมฝึกอบรมที่แตกต่างกัน มีคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพในด้านความรู้ความสามารถที่มีผลต่อการสร้างคุณภาพการสอบบัญชี เพื่อนำไปสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี และควรให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อให้งานตรวจสอบมีประสิทธิภาพ และสามารถสะท้อนถึงความน่าเชื่อถือของงบการเงิน

ฉัตรอมร แยมเจริญ (2558) ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมนักบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก นักบัญชีจึงควรมีมนุษยสัมพันธ์ต่อกันโดยมีความคิดเห็นและการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผลเป็นหลัก ประกอบกับการยึดมั่นในมาตรฐานทางวิชาชีพและวิชาการในการปฏิบัติงาน และสำนึกในความรับผิดชอบของตนที่ต้องทำให้กับองค์กรในฐานะนายจ้าง จะทำให้นักบัญชีตระหนักและใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานสูงสุดและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

กาญจนา มงคลนิพัทธ์และคณะ (2559) ได้ให้ความหมายของผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชี โดยนักบัญชีต้องสามารถวางระบบบัญชีให้กิจการตลอดจนสามารถควบคุมการลงบัญชีทั้งหมดได้ นอกจากนี้ นักบัญชีต้องสามารถวิเคราะห์งบการเงินที่ทำขึ้นแล้วรายงานต่อผู้บริหารได้ ดังนั้นนักบัญชีจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการบัญชีอย่างกว้างขวาง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นนักบัญชีไม่ว่าจะอยู่ในหน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชน หรือธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรหรือไม่มุ่งหวังกำไรนั้น จะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือมาตรฐานที่กำหนดของหน่วยงานนั้น และต้องมั่นใจว่างานที่ทำถูกต้อง ยุติธรรมและ ซื่อสัตย์ เพราะผลงานของนักบัญชีได้ถูกนำเสนอต่อบุคคลหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกกิจการ ข้อมูลที่นักบัญชีได้จัดทำขึ้น จะต้องมีความสมบูรณ์ของความเชื่อถือได้ ความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียง (ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้ใช้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง) ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเหล่านั้น เชื่อได้ว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

ลักขณา คำชู (2557) ได้ให้ความหมายของผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้ที่ความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน เช่น ความสามารถทั่วไป ความคิดซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์ นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะด้าน สถิติบัญชีทักษะ

ด้านเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพทักษะส่วนบุคคล ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและองค์กร ซึ่งสถานประกอบการที่มีประสิทธิภาพต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้น เพื่อนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่เป็นจริง และกำหนดทิศทางการพัฒนาตนเองของนักบัญชีไทยให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพตามความต้องการของผู้ประกอบกิจการ และพร้อมสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีต่อไป สามารถไปทำงานในต่างประเทศได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเป็นนักบัญชีมืออาชีพเป็นสิ่งที่คุณทำงานด้านบัญชี ต้องฝึกฝน และพัฒนาตนเอง ปฏิบัติงานโดยซื่อสัตย์ อดทนเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการบัญชีอย่างกว้างขวาง โดยนำมารวมกับความรู้ความเข้าใจที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานบัญชี ความสำคัญของผู้ทำบัญชี นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของ “ผู้ทำบัญชี” ไว้หลากหลายเพราะแต่ละท่านอาจมีความเห็นแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละท่านได้ให้ความสำคัญไว้ดังนี้

ดารุณี กองทอง และคณะ (2560) ความสำคัญของผู้ทำบัญชี คือ การที่คนหรือบุคคลมีความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิค ทักษะวิชาชีพ และเทคโนโลยีสารสนเทศได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีขององค์กร

จิราณูช ยวงทอง (2556) ได้ให้ความสำคัญว่า ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ที่มีบทบาท สำคัญในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชี ให้กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคุณภาพของผู้ทำบัญชีย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางด้านบัญชี ผู้ทำบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ ในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินอย่างเพียงพอ และได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ธราพร บุตรสาร (2561) ได้ให้ความสำคัญว่า ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และเสร็จทันเวลาตามความต้องการของผู้บริหาร นักลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งคุณภาพของผู้ทำบัญชีย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางด้านบัญชีผู้ทำบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้ และประสบการณ์ ในการจัดทำบัญชี และนำเสนองบการเงินอย่างเพียงพอ และจะต้องได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ เพื่อให้องค์กรนั้น ๆ ดำเนินการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

สิริรัสมิภา พวงพิลา (2560) ได้ให้ความสำคัญว่า ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางด้านการบัญชีให้กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งความเป็นมืออาชีพของผู้ทำบัญชีย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางด้านการบัญชีผู้ทำบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินอย่างเพียงพอ และได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

คัทลียา ฌ รุณ (2557) ได้ให้ความสำคัญว่า ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ที่มีหน้าที่ใน การจัดทำและ นำเสนอข้อมูลทางการเงินการบัญชีต่อผู้บริหาร และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นผู้ที่มีบทบาท สำคัญเป็นอย่างมาก ผลงานที่จัดทำต้องมีคุณภาพ ผู้ทำบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำ บัญชีและนำเสนองบการเงินอย่างเพียงพอ และผู้ทำบัญชีต้องมีจรรยาบรรณในการเลือกวิธีในการ จัดทำรายงานตามหลักการที่เหมาะสมถูกต้องซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีได้รับความเชื่อถือและ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีได้เป็นอย่างดี จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุป ได้ว่า การบัญชีมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง สามารถตัดสินใจทางธุรกิจได้ โดยผู้ทำบัญชี จะต้องมีความรู้ความสามารถและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานเพื่อนำเสนองบการเงินแก่ผู้บริหารได้ อย่างถูกต้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

Defond และ Zhang (2014) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นั้นเป็นเรื่องของการตรวจสอบคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยอ้างอิงจาก กฎระเบียบที่สำคัญเพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักลงทุนและผู้ถือหุ้น โดยที่ผู้ที่มีส่วนได้เสียเหล่านั้นจะสามารถจัดสรรทรัพยากรในการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากรายงานทางการเงินต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และประสิทธิภาพการสอบบัญชื่อนั้นจะวัดจากความต้องการของรายงานทางการเงิน และความน่าเชื่อถือที่มีต่อสาธารณชน จนนำไปสู่การตัดสินใจลงทุนโดยพิจารณาจากงบการเงินที่มีประสิทธิภาพ

Bozkurt, et al., (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสบการณ์ในด้านของการวางระบบบัญชีและการให้คำปรึกษาด้านบัญชี ที่ส่งผลต่อความสมบูรณ์และมาตรฐานของรายงานทางการเงินในประเทศจีน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการวางระบบบัญชี จะมีผลการปฏิบัติงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน รวมถึงมีการรวบรวมหลักฐานในการสอบบัญชีอย่างเป็นระบบและยังสามารถช่วยในเรื่องของการลดความเสี่ยงทางการเงิน นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการให้คำปรึกษาด้านบัญชียังสามารถประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของบริษัทและบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขด้านเวลาและขอบเขตซึ่งเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

Berhanu (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อการบันทึกข้อมูลทางบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่นำเสนอในรูปแบบรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกอบไปด้วย ความรู้ความเข้าใจ ความพร้อมในการจัดเตรียมข้อมูลต้นทุนในการเตรียมข้อมูลส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินในรูปแบบการนำเสนอของงบการเงินนั้นส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในด้านของความเป็นมาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญและนอกจากนี้ยังพบอีกว่าการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินยังส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีในด้านของความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน

Anderson (2012) ได้ศึกษาในเรื่องคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีที่ประสบความสำเร็จ โดยใช้เครื่องมือในการวัดประสิทธิภาพความสำเร็จของผู้สอบบัญชีจากแนวคิด Balance Scorecard

ของ Kaplan และ Norton (2004) เป็นแนวทาง โดยมีประสิทธิภาพของรายงานทางการเงินที่ได้จากหน่วยงานชั้นนำต่างๆ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยปกติแล้วจะวัดความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพด้านเวลาในการสอบบัญชี ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี และด้านปริมาณงานสอบบัญชี ที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้น Balance Scorecard จึงเป็นแนวคิดที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ความสำเร็จทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับนักวิชาการหลายท่าน ที่อธิบายว่าการวัดผลความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีนั้น มีความผันแปรไปตามประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีเอง เช่น ถ้าการสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชี มีความสามารถในเรื่องกฎหมายภาษีอากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็จะส่งผลไปยังความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีในด้านการบรรลุจุดมุ่งหมายและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Breen, et al., 2018)

Church (2012) ได้ศึกษา ความซื่อสัตย์สุจริตในการรายงานงบประมาณ และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน พบว่า การรายงานทางการเงินเกิดจากการมีผลประโยชน์ร่วมกันทำให้การรายงานเกี่ยวกับงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ โดยผู้จัดการและพนักงานมีการร่วมมือกันทำรายงานทำให้เกิดความผิดพลาดในการรายงานเกี่ยวกับธุรกิจ ดังนั้นจึงนำไปสู่การไม่ซื่อสัตย์สุจริตและสอดคล้องกับการผลการวิจัยคือ จากการทดลองครั้งแรกแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีการรายงานเมื่อ 50 ธุรกิจมีผลประโยชน์ร่วมกัน มากกว่าที่ยังไม่ได้ร่วมมือกันมีความซื่อสัตย์สุจริตน้อยลงโดยไม่คำนึงถึงว่าบุคคลอื่นจะเกิดความผิดพลาดในการใช้รายงานงบประมาณ และการทดลองครั้งที่สอง พบว่า การมีผลประโยชน์ร่วมกันส่งผลกระทบต่อความซื่อสัตย์สุจริตของผู้จัดการทำให้ผู้จัดการได้รับการปรับปรุงในด้านความซื่อสัตย์สุจริตให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้ให้ความสนใจในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตมากขึ้น

Philipp Schreck (2014) ได้ศึกษา ความซื่อสัตย์สุจริตในการรายงานการ บริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการแข่งขันส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์และการโกหกต้นทุน พบว่า ความ ตั้งใจของบุคคลที่จะรายงานเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตลดลงอย่างมีนัยสำคัญตรงกันข้าม มีการเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตในเพศชายของผู้เข้าร่วมการทดลอง สรุปได้ว่าผู้จัดการขององค์กรที่ ต้องการใช้ประโยชน์จากผลประโยชน์ในเชิงบวกของการแข่งขัน สามารถเพิ่มแรงจูงใจที่โดยการ จัดสรรเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ ไม่ควรมุ่งเน้นไปที่ผลกระทบทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

Richard Baker (2014) ศึกษาถึง วัตถุประสงค์ของการจัดทำเอกสารในการจัดทำบัญชีนี้ คือ การตรวจสอบจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา มีวิวัฒนาการมาจากการแยกจรรยาบรรณวิชาชีพในปี 1917 ซึ่งมุ่งเน้นในการปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของอาชีพ ตำแหน่งในประกาศล่าสุดของจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบเกี่ยวกับจริยธรรม แต่รวมเอาไม่ก็ฉบับ สามารถบังคับใช้บัญชีได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแสวงหาทฤษฎี จริยธรรมของอาชีพ ซึ่งปรากฏที่อยู่เพิ่มเติมในลักษณะการทำงานของนักบัญชี ในบริษัทขนาดใหญ่ระหว่างประเทศ การจัดทำเอกสารทางการจัดทำบัญชีของบริษัท คือนักบัญชีมืออาชีพ

Sykes and Tracy (2015) ศึกษาโครงสร้างการสนับสนุนและผลกระทบที่มีต่อผลลัพธ์ของพนักงาน การศึกษาการดำเนินการระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนทรัพยากร โดยการศึกษากระบวนการของการนำไปใช้งานการวางแผนทรัพยากรขององค์กร (ERP) เกี่ยวกับโครงสร้างสนับสนุน จากการขยายผลของพวกเขาในระยะยาวสำหรับความสำเร็จ งานวิจัยวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการรองรับโครงสร้างแบบดั้งเดิมคือการฝึกอบรม การสนับสนุนออนไลน์ การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ และการสนับสนุนด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลง และที่สำคัญ 4 ประการ คือ ผลประกอบการของพนักงาน ความพึงพอใจของระบบงานการผ่อนคลายความเครียด ความพึงพอใจในงาน และประสิทธิภาพของงานวิจัยพยายามที่จะแสดงให้เห็นว่ามันเป็นการให้คำแนะนำที่ดีที่สุด คือแจ้งให้ทราบความต้องการของพนักงานที่มีความซับซ้อนหลังจากที่มีการนำไปใช้งานได้โดยที่ระบบของข้อมูลที่ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสมและอยู่ในบริบทที่เหมาะสมได้ผลการทดสอบว่าความแข็งแกร่งทนทานต่อทฤษฎีที่ซับซ้อน ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และความสัมพันธ์ของความผิดพลาดในการคาดเดาได้

Cepeda และ Vera (2007) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของบุคคลเป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง โดยตำแหน่งนั้นจะถูกจัดวางให้เข้าถึงอำนาจ และโอกาส จึงจะเสริมให้เกิดพฤติกรรมการทำงาน โดยอาศัยปัจจัยหลายประการ เช่น สภาพการทำงานที่ดี การมีเครื่องมืออุปกรณ์ ค่าตอบแทน สิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ นิเทศ แนะนำจากบุคคลอื่น ความสามารถของบุคคลแตกต่างกันไปตามความถนัดลักษณะทางบุคลิกภาพ ความสนใจ แรงจูงใจ อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ความเชื่อ และค่านิยม

IFRS (2018) : International Financial Reporting Standard (ifrs.org) : Online คือ หน่วยงานที่ออกมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ปัจจุบันประเทศไทยและนานาประเทศมากกว่า 140 ประเทศ ได้ใช้และยอมรับมาตรฐานนี้ในปัจจุบัน เป็นหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไรในปัจจุบันได้มีการพัฒนาการอบรมผ่านสื่อแบบ Online แบบปิดคือต้องลงทะเบียนจ่ายค่าสมาชิกเป็นสกุลเงิน

ต่างประเทศถึงจะสามารถเข้าถึงสื่อของ IFRS ได้และข้าพเจ้าเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกและได้มีการ
อบรมผ่านเรียบร้อยแล้วและมีประกาศนียบัตรรับรองเป็นมาตรฐานที่ยอมรับและประเทศไทยสภา
วิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ได้นำมาอบรมผ่านผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อเพิ่มการพัฒนา
ศักยภาพในการจัดทำบัญชี และเป็นไปตามมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด 12 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยในประเทศไทย 20 เรื่อง และต่างประเทศจำนวน 10 เรื่อง

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	จรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรอง บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
		ด้านความเป็นอิสระ เที่ยง ธรรม ซื่อสัตย์สุจริต	ด้านความรู้ความสามารถใน การปฏิบัติงานด้านสอบบัญชี	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วม อาชีพ	ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	ด้านความถูกต้อง	ด้านความชัดเจน	ด้านความกะทัดรัด	ด้านความคิดสร้างสรรค์	ด้านความสมบูรณ์	ด้านความทันต่อเวลา
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	กมล วาณิชถาวร 2562	✓	✓	✓			✓		✓			
2	ณัฐริตา จินตามอญ 2559	✓	✓		✓				✓	✓	✓	
3	นภาพร ชูเปียแต่ง 2561			✓	✓	✓		✓		✓	✓	
4	บรรดาศักดิ์ ชูสาย 2562		✓	✓	✓		✓			✓	✓	
5	ชურიพร เมืองจันทร์และคณะ 2560	✓	✓				✓	✓		✓	✓	

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด 12 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยในประเทศไทย 20 เรื่อง และต่างประเทศจำนวน 10 เรื่อง

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	จรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรอง บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
		ตรงต่อ ข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตาม กฎหมาย วิชาชีพ	เปิดเผย ข้อมูล อย่าง ครบถ้วน	ไม่ มี ข้อ สงสัย	ไม่ มี ข้อ สงสัย	ตรง ตาม ข้อ เท็จ จริง	ตรง ตาม ข้อ เท็จ จริง	ตรง ตาม ข้อ เท็จ จริง	ตรง ตาม ข้อ เท็จ จริง	ตรง ตาม ข้อ เท็จ จริง	ตรง ตาม ข้อ เท็จ จริง
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
6	ปิยพงศ์ ประไพศรี 2563	✓	✓	✓	✓	✓						
7	เพ็ญธิดา พงษ์ธานี 2562	✓	✓	✓				✓				
8	รัชณี บินยาเซ็น 2561	✓	✓		✓	✓						
9	หนึ่งฤทัย เขียวหวาน 2557		✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓
10	นันทนพ เข้มเพชร (2560)	✓	✓	✓	✓	✓						✓

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด 12 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยในประเทศไทย 20 เรื่อง และต่างประเทศจำนวน 10 เรื่อง

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	จรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรอง บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
		ด้านความเป็นอิสระ เที่ยง ธรรม ชื่อสัตย์สุจริต	ด้านความรู้ความสามารถใน การปฏิบัติงานด้านสอบบัญชี	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วม อาชีพ	ด้านจรรยาบรรณที่ ไป	ด้านความถูกต้อง	ด้านความชัดเจน	ด้านความ รัดกุม	ด้านความคิดสร้างสรรค์	ด้านความ สมบูรณ์	ด้านความ ทันต่อเวลา
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
11	จามจุรี สุระ และคณะ (2557)		✓	✓	✓		✓				✓	✓
12	นันทนพ เข้มเพชร (2560)					✓	✓			✓	✓	✓
13	ฉัตรอมร แยมเจริญ. (2558)	✓	✓	✓	✓		✓	✓				✓
14	กาญจนา มงคลนิพัทธ์และคณะ (2559)		✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓
15	ลักขณา คำชู (2557)	✓	✓		✓	✓		✓		✓		✓

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด 12 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยในประเทศไทย 20 เรื่อง และต่างประเทศจำนวน 10 เรื่อง

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	จรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรอง บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
		ด้านความเป็นอิสระ ที่	มีความสามารถ และคุณธรรม	ปฏิบัติตาม ข้อกำหนด	มี ส่วน ได้	ไม่ มี ส่วน ได้	ตรง ตาม ข้อกำหนด	ชัดเจน ตาม ข้อกำหนด	ตรง ตาม ข้อกำหนด	ตรง ตาม ข้อกำหนด	ตรง ตาม ข้อกำหนด	ตรง ตาม ข้อกำหนด
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
16	ดารุณีกองทอง และคณะ (2560 : 115)		✓	✓	✓		✓				✓	✓
17	จิราณูช ยวงทอง (2556 : 20)	✓	✓	✓		✓	✓				✓	✓
18	ธราพร บุตรสาร (2561 : 11)	✓	✓	✓				✓				✓
19	สิริริมาภา พวงพิลา (2560 : 17)		✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓
20	คัทลียา ณ รุณ (2557 : 13)	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด 12 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยในประเทศไทย 20 เรื่อง และต่างประเทศจำนวน 10 เรื่อง

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	จรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรอง บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
		ด้านความเป็นอิสระ ธรรม	ด้านความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วม อาชีพ	ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	ด้านความถูกต้อง	ด้านความชัดเจน	ด้านความรัดกุม	ด้านความเที่ยงตรง	ด้านความน่าเชื่อถือ	ด้านความเหมาะสม
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Anderson 2012		✓	✓	✓		✓				✓	✓
2	Berhanu 2016	✓	✓	✓		✓	✓				✓	✓
3	Bozkurt, etel., 2020	✓	✓	✓				✓				✓
4	Defond and Zhang 2014		✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓
5	David I. Mc Clelland			✓		✓				✓	✓	✓

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด 12 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยในประเทศไทย 20 เรื่อง และต่างประเทศจำนวน 10 เรื่อง

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	จรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรอง บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
		ด้านความเป็นอิสระ เที่ยง ธรรม ซื่อสัตย์สุจริต	ด้านความรู้ความสามารถใน การปฏิบัติงานด้านสอบบัญชี	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วม อาชีพ	ด้านจรรยาบรรณที่ เกี่ยวข้อง	ด้านความถูกต้อง	ด้านความชัดเจน	ด้านความน่าเชื่อถือ	ด้านความคิดสร้างสรรค์	ด้านความสมบูรณ์	ด้านความทันต่อเวลา
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
6	Church (2012)		✓	✓	✓		✓				✓	✓
7	Richard Baker (2014)	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓		
8	Sykes and Tracy (2015)		✓			✓	✓			✓	✓	
9	Cepeda และ Vera (2007)		✓				✓	✓		✓	✓	
10	IFRS(2018	✓	✓				✓	✓		✓		

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ มีระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
- 3.4 เครื่องมือการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) มีวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป และคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ ด้านความทันต่อเวลาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการหาค่าความถี่ร้อยละ และสถิติอนุमानในการหาค่าความสัมพันธ์ของข้อมูล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย และเทคนิคในการเลือกกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีที่เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อกับสภาวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, Certified Public Accountant Contact List ณ วันที่ 1 เมษายน 2565) มีจำนวน 14,228 คน

2. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ปฏิบัติงานในภาคใต้ โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ได้ 5% และสามารถนำมาคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายคำนวณได้ดังนี้

สูตร	n	=	$\frac{N}{1+Ne^2}$
โดยที่	n	แทน	จำนวนหรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	e	แทน	ค่าน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน (0.05)
	N	แทน	จำนวนหรือขนาดประชากร
ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ			
	n	=	$\frac{14,228}{1+14,228(0.05)^2}$
	n	=	$\frac{14,228}{1+35.57}$
	n	=	389

ผู้วิจัยคำนวณได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ 389 คน

3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย 1) ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต 2) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน 3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ 5) ด้านจรรยาบรรณทั่วไป

2. คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความชัดเจน 3) ด้านความกะทัดรัด 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านความสมบูรณ์ 6) ด้านความทันต่อเวลา

3. จัดทำแบบสอบถาม และทำการแจกแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลในแบบสอบถามมาบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ และการหาค่าเฉลี่ย หาค่าความสัมพันธ์ของเพียร์สัน ทำการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และสรุปผลการวิจัย

3.4 เครื่องมือการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือในการศึกษา จากนั้นรวบรวมข้อมูลที่ได้ สร้างเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความสามารถทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป

มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันต่อเวลา มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนบุคคล จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตเพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ ตลอดจนวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความถูกต้องเหมาะสมทางด้านภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อความ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามไปปรับปรุงหรือแก้ไขถ้อยคำ และเรียงลำดับเรื่องของแบบสอบถามให้เหมาะสม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) กับที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำผลของการทดสอบมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item-Total Correlation) โดยการหาค่าสัมพันธระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

6. นำผลของการทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม พร้อมกับตรวจสอบเอกสาร ซึ่งผู้ศึกษาเป็นผู้แจกแบบสอบถามและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 389 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 389 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การจัดการทำข้อมูล เมื่อได้แบบสอบถามที่ทำการตอบเรียบร้อยแล้วจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

1.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

1.2 การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้

1.3 การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลในแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ใช้การหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2 การแปลค่าคะแนนความคิดเห็นตามลักษณะของคำถามใน ส่วนที่ 2 จะมีการวัดระดับ คือลักษณะมีคำถามให้เลือกตอบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้ (Best & Kahn, 2016)

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

ผลคะแนนที่ได้ จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

การแปลความหมาย	ค่าเฉลี่ย
ปัจจัยที่มีผลมากที่สุด	4.50 – 5.00
ปัจจัยที่มีผลมาก	3.50 – 4.49
ปัจจัยที่มีผลปานกลาง	2.50 – 3.49
ปัจจัยที่มีผลน้อย	1.50 – 2.49
ปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุด	1.00 – 1.49

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับข้อมูลที่ประมวลผลที่รวบรวมได้นำมา วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

2.1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยการตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยการวิเคราะห์สัมพัทธ์พหุคูณการทดสอบค่าความทนทาน (Tolerance) ควรมีค่าเท่ากับ 0.1 และค่าVIF(Variance inflation factors) ต้องมีค่าที่วัดได้ต้องไม่เกิน 5 หรือน้อยกว่า 10 (J.F. Hair, Jr., Black, Babin, & Anderson, 2014) และการวิเคราะห์ผลระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment Correlation Coefficient) โดยการพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ที่น้อยกว่า 0.90 ($r < 0.90$) หากพบว่าค่าใดมีค่าเกินกว่า 0.90 แสดงว่าคู่ตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป อาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity

เกณฑ์การแปลผลระหว่างตัวแปรสามารถแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มากกว่า 0.80 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์สูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61 – 0.80 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41 – 0.60 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ปานกลาง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20 – 0.40 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ น้อยกว่า 0.20 หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ต่ำ

2.2) การวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี (2544)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- 4.4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)
- 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis)
- 4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- F แทน สถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ (F-Distribution)
- Sig แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
- R แทน ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์
- R² แทน ค่าสัมประสิทธิ์ การตัดสินใจ
- * แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	143	36.8
หญิง	246	63.2
รวม	389	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20

ตารางที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	12	3.1
30 - 39 ปี	50	12.9
40 - 49 ปี	251	64.5
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	76	19.5
รวม	389	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 รองลงมา มีอายุ มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 น้อยที่สุด มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10

ตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	171	44.0
ปริญญาโท	206	53.0
ปริญญาเอก	12	3.1
รวม	389	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 น้อยที่สุดจบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10

ตารางที่ 5 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี		
น้อยกว่า 5 ปี	75	19.3
5 - 10 ปี	202	51.9
11 - 15 ปี	86	22.1
มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป	26	6.7
รวม	389	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี 5 - 10 ปี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 รองลงมา มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 น้อยที่สุดมีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70

ตารางที่ 6 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต		
เคยรับการอบรม	100	100.0
รวม	389	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตารางที่ 7 จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต

ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ ข้อบังคับความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างดี	4.76	0.423	มากที่สุด	4
2. ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	4.89	0.300	มากที่สุด	1
3. ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินด้วยความยุติธรรม	4.83	0.373	มากที่สุด	3
4. ท่านใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมบนหลักฐานที่เชื่อถือได้และเหมาะสม ปราศจากความลำเอียง	4.86	0.340	มากที่สุด	2
5. ท่านมีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ไม่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	4.86	0.340	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.84	0.355	มากที่สุด	

จากตารางที่ 7 จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, $S.D. = 0.355$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, $S.D. = 0.300$) รองลงมาท่านใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมบนหลักฐานที่เชื่อถือได้และเหมาะสม ปราศจากความลำเอียงและท่านมีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ไม่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, $S.D. = 0.340$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์

วิธีการ ระเบียบ ข้อบังคับความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $S.D. = 0.423$)

ตารางที่ 8 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านมีความรู้ และความเข้าใจมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี	4.63	0.482	มากที่สุด	4
2. ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดและเป็นระบบ	4.66	0.472	มากที่สุด	3
3. ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และด้วยความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ	4.76	0.423	มากที่สุด	1
4. ท่านมีการติดตามการปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชีระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.69	0.459	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.69	0.459	มากที่สุด	

จากตารางที่ 8 จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, $S.D. = 0.459$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และด้วยความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $S.D. = 0.423$) รองลงมาท่านมีการติดตามการปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชีระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, $S.D. = 0.459$) และข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือท่านมีความรู้ และความเข้าใจมาตรฐานการ รายงานทางการเงินเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, $S.D. = 0.482$)

ตารางที่ 9 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านมีความตระหนักถึงความต้องการ ความสนใจ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชี ในการปฏิบัติงานเสมอ	4.63	0.482	มากที่สุด	3
2. ท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและปฏิบัติงานด้านผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ	4.86	0.340	มากที่สุด	2
3. ท่านมุ่งเน้นความรับผิดชอบในฐานะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญในการประกอบวิชาชีพอิสระ	4.93	0.250	มากที่สุด	1
4. ท่านให้ความสำคัญกับคำว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีศักยภาพทางการบัญชีในด้านความถูกต้อง แม่นยำและทันเวลา	4.86	0.340	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.82	0.353	มากที่สุด	

จากตารางที่ 9 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, $S.D. = 0.353$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมุ่งเน้นความรับผิดชอบในฐานะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญในการประกอบวิชาชีพอิสระ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, $S.D. = 0.250$) รองลงมา ท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและปฏิบัติงานด้านผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพและท่านให้ความสำคัญกับคำว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีศักยภาพทางการบัญชีในด้านความถูกต้อง แม่นยำและทันเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, $S.D. = 0.340$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านมีความตระหนักถึงความต้องการ ความสนใจ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชี ในการปฏิบัติงานเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, $S.D. = 0.482$)

ตารางที่ 10 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านมีความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี โดยไม่แย่งงานจากผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกัน	4.89	0.300	มากที่สุด	1
2. ท่านไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความจำเป็น ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับผู้ร่วมวิชาชีพบัญชีในสังกัดเดียวกัน	4.79	0.400	มากที่สุด	2
3. ท่านตระหนักถึงการไม่นำข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม	4.73	0.443	มากที่สุด	3
4. ท่านปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีคำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.89	0.300	มากที่สุด	1
ภาพรวม	4.83	0.360	มากที่สุด	

จากตารางที่ 10 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.360$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมีความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี โดยไม่แย่งงานจากผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกันและท่านปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีคำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, $S.D. = 0.300$) รองลงมาท่านไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความจำเป็น ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับผู้ร่วมวิชาชีพบัญชีในสังกัดเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, $S.D. = 0.400$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านตระหนักถึงการไม่นำข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, $S.D. = 0.443$)

ตารางที่ 11 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณทั่วไป

ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านปฏิบัติงานไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับหรือนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพผู้สอบบัญชีอย่างเคร่งครัด	4.89	0.300	มากที่สุด	1
2. ท่านไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณา อันทำให้หน่วยงานที่ตนเองสังกัด อยู่เกิดความเสียหาย	4.86	0.340	มากที่สุด	2
3. ท่านไม่ให้หรือรับทรัพย์สินและประโยชน์ใดๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลอื่น แนะนำหรือจัดหางานตรวจสอบและรับรองบัญชีมาให้ตนทำ	4.83	0.373	มากที่สุด	3
4. ท่านไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินและประโยชน์จากบุคคลใดเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานจากการแนะนำหรือจัดหางานของตน	4.89	0.300	มากที่สุด	1
5. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยไม่กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมที่ตนตรวจสอบและรับรองบัญชีมาเป็นเกณฑ์	4.66	0.472	มากที่สุด	4
ภาพรวม	4.83	0.357	มากที่สุด	

จากตารางที่ 11 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณทั่วไป ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.357$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านปฏิบัติงานไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับหรือนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพผู้สอบบัญชีอย่างเคร่งครัดและท่านไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินและประโยชน์จากบุคคลใดเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานจากการแนะนำหรือจัดหางานของตน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, $S.D. = 0.300$) รองลงมาท่านไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณา อันทำให้หน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่เกิดความเสียหาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, $S.D. = 0.340$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยไม่กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมที่ตนตรวจสอบและรับรองบัญชีมาเป็นเกณฑ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, $S.D. = 0.472$)

ตารางที่ 12 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน

จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต	4.84	0.355	มากที่สุด	1
2. ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.69	0.459	มากที่สุด	5
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	4.82	0.353	มากที่สุด	4
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	4.83	0.360	มากที่สุด	3
5. ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	4.83	0.357	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.80	0.377	มากที่สุด	

จากตารางที่ 12 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทั้ง 5 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, $S.D. = 0.377$) เมื่อพิจารณา รายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.84$, $S.D. = 0.355$) 2) ด้านจรรยาบรรณทั่วไป ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.357$) 3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.360$) 4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ($\bar{X} = 4.82$, $S.D. = 0.353$) และ 5) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.69$, $S.D. = 0.459$) ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตารางที่ 13 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความถูกต้อง

ด้านความถูกต้อง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานมีความถูกต้อง แม่นยำของข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ	4.86	0.340	มากที่สุด	2
2. ท่านได้ให้ความเห็นและตรวจสอบความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องทุกประการ	4.93	0.250	มากที่สุด	1
3. ท่านเขียนรายงานการสอบบัญชี ด้วยความเข้าใจถูกต้องครบถ้วน ไม่บิดเบือน ด้วยข้อมูลที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้ข้อมูล	4.83	0.373	มากที่สุด	3
4. ท่านได้รวบรวมข้อมูล ประเมินผล สรุปผล และนำเสนอรายงานการสอบบัญชีอย่างรอบคอบ	4.83	0.373	มากที่สุด	3
ภาพรวม	4.86	0.334	มากที่สุด	

จากตารางที่ 13 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความถูกต้อง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, $S.D. = 0.334$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านได้ให้ความเห็นและตรวจสอบความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องทุกประการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, $S.D. = 0.250$) รองลงมาท่านให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานมีความถูกต้อง แม่นยำของข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, $S.D. = 0.340$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านเขียนรายงานการสอบบัญชี ด้วยความเข้าใจถูกต้องครบถ้วน ไม่บิดเบือน ด้วยข้อมูลที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้ข้อมูลและท่านได้รวบรวมข้อมูล ประเมินผล สรุปผล และนำเสนอรายงานการสอบบัญชีอย่างรอบคอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.373$)

ตารางที่ 14 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความชัดเจน

ด้านความชัดเจน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านใช้คำศัพท์ทางเทคนิคอธิบายหรือนิยามศัพท์จำเป็นได้เป็นอย่างดี	4.46	0.562	มาก	3
2. ท่านสามารถอธิบายเมื่อเกิดปัญหาให้เข้าใจได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน	4.79	0.400	มากที่สุด	1
3. ท่านสามารถแก้ปัญหาเมื่อมีความไม่เข้าใจตรงกันและสร้างความชัดเจนได้ทุกครั้ง	4.76	0.423	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.67	0.462	มากที่สุด	

จากตารางที่ 14 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความชัดเจน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, $S.D. = 0.462$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านสามารถอธิบายเมื่อเกิดปัญหาให้เข้าใจได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, $S.D. = 0.400$) รองลงมา ท่านสามารถแก้ปัญหาเมื่อมีความไม่เข้าใจตรงกันและสร้างความชัดเจนได้ทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $S.D. = 0.423$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านใช้คำศัพท์ทางเทคนิคอธิบายหรือนิยามศัพท์จำเป็นได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, $S.D. = 0.562$)

ตารางที่ 15 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความกะทัดรัด

ด้านความกะทัดรัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีมีความกระชับ ได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงประเด็น	4.69	0.459	มากที่สุด	2
2. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ตรงประเด็น	4.69	0.459	มากที่สุด	2
3. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่เข้าใจง่าย	4.76	0.423	มากที่สุด	1
ภาพรวม	4.71	0.447	มากที่สุด	

จากตารางที่ 15 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความกะทัดรัด ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.447$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.423$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่มีความกระชับ ได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงประเด็นและท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ตรงประเด็น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.459$)

ตารางที่ 16 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความคิดสร้างสรรค์

ด้านความคิดสร้างสรรค์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านแนะนำข้อเสนอนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เข้ารับการตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.496	มากที่สุด	2
2. ท่านมีข้อเสนอนั้นให้ผู้เข้ารับการตรวจสอบบัญชีเสมอ	4.36	0.482	มาก	3
3. ท่านให้คำแนะนำต่อผู้เข้ารับการตรวจสอบบัญชีสามารถนำไปปฏิบัติ หรือนำไปแก้ปัญหาในการตรวจครั้งถัดไปเสมอ	4.79	0.400	มากที่สุด	1
ภาพรวม	4.57	0.459	มากที่สุด	

จากตารางที่ 16 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความคิดสร้างสรรค์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.459$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านให้คำแนะนำต่อผู้เข้ารับการตรวจสอบบัญชีสามารถนำไปปฏิบัติ หรือนำไปแก้ปัญหาในการตรวจครั้งถัดไปเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79, S.D. = 0.400$) รองลงมา ท่านแนะนำข้อเสนอนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เข้ารับการตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.496$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านมีข้อเสนอนั้นให้ผู้เข้ารับการตรวจสอบบัญชีเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.482$)

ตารางที่ 17 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ด้านความสมบูรณ์

ด้านความสมบูรณ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านนำเสนอการสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นถึงความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล	4.53	0.499	มากที่สุด	3
2. ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเหมาะสม	4.89	0.300	มากที่สุด	1
3. ท่านนำเสนอข้อมูลทันต่อเวลาของหน่วยงานรับการตรวจสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นถึงคุณภาพของการสอบบัญชีเป็นสำคัญ	4.79	0.400	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.73	0.400	มากที่สุด	

จากตารางที่ 17 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความสมบูรณ์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, $S.D. = 0.400$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, $S.D. = 0.300$) รองลงมา ท่านนำเสนอข้อมูลทันต่อเวลาของหน่วยงานรับการตรวจสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นถึงคุณภาพของการสอบบัญชีเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, $S.D. = 0.400$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านนำเสนอการสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นถึงความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $S.D. = 0.499$)

ตารางที่ 18 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความทันต่อเวลา

ด้านความทันต่อเวลา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ท่านนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ทันเวลาที่กำหนด	4.76	0.423	มากที่สุด	1
2. ท่านจัดลำดับความสำคัญของการใช้ข้อมูลเพื่อนำเสนอรายงานการสอบบัญชีให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.53	0.499	มากที่สุด	3
3. ท่านให้ความสำคัญกับเวลาและความน่าเชื่อถือในการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับการนำเสนอรายงานการสอบบัญชี	4.36	0.482	มาก	4
4. ท่านปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเสร็จล่วงหน้าก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ	4.69	0.459	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.58	0.466	มากที่สุด	

จากตารางที่ 18 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความทันต่อเวลา ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $S.D. = 0.466$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ทันเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $S.D. = 0.423$) รองลงมาท่านปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเสร็จล่วงหน้าก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, $S.D. = 0.459$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านให้ความสำคัญกับเวลาและความน่าเชื่อถือในการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับการนำเสนอรายงานการสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, $S.D. = 0.482$)

ตารางที่ 19 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน

ด้านความทันต่อเวลา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านความถูกต้อง	4.86	0.334	มากที่สุด	1
2. ด้านความชัดเจน	4.67	0.462	มากที่สุด	4
3. ด้านความกะทัดรัด	4.71	0.447	มากที่สุด	3
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.57	0.459	มากที่สุด	6
5. ด้านความสมบูรณ์	4.73	0.400	มากที่สุด	2
6. ด้านความทันต่อเวลา	4.58	0.466	มากที่สุด	5
ภาพรวม	4.58	0.466	มากที่สุด	

จากตารางที่ 19 คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทั้ง 6 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, $S.D. = 0.428$) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.86$, $S.D. = 0.334$) 2) ด้านความสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.73$, $S.D. = 0.400$) 3) ด้านความกะทัดรัด ($\bar{X} = 4.71$, $S.D. = 0.447$) 4) ด้านความชัดเจน ($\bar{X} = 4.67$, $S.D. = 0.462$) 5) ด้านความทันต่อเวลา ($\bar{X} = 4.58$, $S.D. = 0.466$) และ 6) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.459$) ตามลำดับ

4.4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ Pearson Correlation

		A	B	C	D	E	F
A	Pearson Correlation	1	.341**	.298**	.179**	.221**	.261**
B	Pearson Correlation		1	.426**	.477**	.359**	-.118*
C	Pearson Correlation			1	.661**	.183**	.003
D	Pearson Correlation				1	.275**	-.170**
E	Pearson Correlation					1	.060
F	Pearson Correlation						1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

ผู้วิจัยกำหนดให้

- A หมายถึง คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- B หมายถึง ความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต
- C หมายถึง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
- D หมายถึง จรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- E หมายถึง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ
- F หมายถึง จรรยาบรรณทั่วไป

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) พบว่า ความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .341 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .298 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .179 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .221 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จรรยาบรรณทั่วไป มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับคุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .261 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตัวแปรอิสระทั้งหมด ประกอบด้วย ความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน จรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ จรรยาบรรณทั่วไปที่อยู่ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันสูง นั่นคือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง -0.170 - 0.661 ซึ่งน้อยกว่า 0.80 ทำให้ไม่เกิดปัญหา multicollinearity และเมื่อวิเคราะห์ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ก็พบว่ามีความ VIF น้อยกว่า 10 คือ อยู่ระหว่าง 1.000 - 1.969 นั่นคือ ไม่เกิดปัญหา multicollinearity นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรอิสระอยู่ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ในข้อมูล (autocorrelation) เนื่องจาก durbin-watson มีค่าอยู่ระหว่าง 2.044 - 2.473 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 1.50 - 2.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดนี้ ไม่มีปัญหาสัมพันธ์ในข้อมูล ดังนั้นจึงนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการการถดถอยดังที่ปรากฏในตารางที่ 20

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์อีกครั้งเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ โดยการตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมอย่างมาก ซึ่งใช้การพิจารณาจากค่า Tolerance และค่า VIF ต่อในการทดสอบขั้นต่อไป

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการตรวจสอบข้อมูลในการทดสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระตามกรอบแนวความคิด ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบ คือ หาค่าความทนทาน (Tolerance) และหาค่า Variance Inflation Factor (VIF) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 21 แสดงค่า Tolerance และ ค่า VIF

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
1. ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต	0.687	1.455
2. ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	0.530	1.888
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.484	2.067
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.839	1.192
5. ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	0.925	1.081

จากตารางที่ 21 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีค่า Tolerance ต่ำสุดเท่ากับ 0.484 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ต้องมากกว่า 0.1 ส่วน VIF มีค่าสูงสุดเท่ากับ 2.067 ซึ่งน้อยกว่าเกณฑ์ 10 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความซับซ้อนในการวัดค่ามีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ (Multiple regression analysis)

การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis testing) โดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธี Enter ซึ่งเป็นวิธีการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกรณีที่มีตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวและตัวแปรตาม 1 ตัว เพื่อพยากรณ์ โดยมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้อง

สมมติฐานที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความชัดเจน

สมมติฐานที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด

สมมติฐานที่ 4 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์

สมมติฐานที่ 5 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์

สมมติฐานที่ 6 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความทันต่อเวลา

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้อง

ตัวแปร	ด้านความถูกต้อง		
	Beta	T	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		12.016	0.000*
ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต	0.044	0.833	0.405
ด้านความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	0.373	6.257	0.000*
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	0.021	0.340	0.734
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.311	6.566	0.000*
ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	0.245	5.430	0.000*
R= 0.529 R ² = 0.280 Adjusted R ² = 0.271 SEE = 0.143 F= 0.000 Durbin = 2.041			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 22 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงาน การตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้องได้ร้อยละ 28.00 ($R^2 = 0.280$)

สมมติฐานที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้อง พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.041, 0.224, 0.016, 0.289 และ 0.198 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ 0.044, 0.0373, 0.021, 0.311 และ 0.245 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการ ตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้อง ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐาน งานวิจัยที่ 1

ตารางที่ 23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่าง
จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ
บัญชีรับอนุญาตด้านความชัดเจน

ตัวแปร	ด้านความชัดเจน		
	Beta	T	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		6.948	0.000*
ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์ สุจริต	0.282	5.200	0.000*
ด้านความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	0.393	6.367	0.000*
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	0.192	2.966	0.003*
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.393	7.998	0.000*
ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	0.037	0.783	0.434
R = 0.475 R ² = 0.226 Adjusted R ² = 0.216 SEE = 0.208 F = 0.000 Durbin = 2.463			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 23 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า
จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม
ชื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงาน
การตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความชัดเจนได้ร้อยละ 22.60
(R² = 0.226)

สมมติฐานที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของ
รายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความชัดเจน พบว่า ค่า
สัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.376, 0.332,
0.209, 0.528 และ 0.042 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ
standardized coefficients) เท่ากับ 0.282, 0.393, 0.192, 0.393 และ 0.037 ตามลำดับ โดยมี
ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

(Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้าน ความชัดเจน ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 2

ตารางที่ 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่าง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด

ตัวแปร	ด้านความกะทัดรัด		
	Beta	T	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		2.009	0.045*
ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต	0.432	8.859	0.000*
ด้านความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	0.374	6.733	0.000*
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	0.102	1.754	0.080
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.298	6.756	0.000*
ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	0.198	4.711	0.000*
R = 0.612 R ² = 0.374 Adjusted R ² = 0.366 SEE = 0.238 F= 0.000 Durbin = 2.447			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 24 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงาน การตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด ได้ร้อยละ 37.40 (R² = 0.374)

สมมติฐานที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.732, 0.401, 0.142, 0.510 และ 0.286 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ 0.432, 0.374, 0.102, 0.298 และ 0.198 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.045 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.045 < 0.05) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 3

ตารางที่ 25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์

ตัวแปร	ด้านความคิดสร้างสรรค์		
	Beta	T	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		3.754	0.000*
ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต	0.212	3.666	0.000*
ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	0.121	1.829	0.068
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	0.032	0.466	0.642
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.118	2.250	0.025*
ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	0.092	1.839	0.067
R = 0.341 R ² = 0.117 Adjusted R ² = 0.105 SEE = 0.269 F= 0.000 Durbin = 2.490			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 25 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้ร้อยละ 11.70 ($R^2 = 0.117$)

สมมติฐานที่ 4 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.342, 0.123, 0.042, 0.192 และ 0.126 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ 0.212, 0.121, 0.032 0.118 และ 0.092 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 4

ตารางที่ 26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์

ตัวแปร	ด้านความสมบูรณ์		
	Beta	T	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		3.736	0.000*
ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต	0.253	5.286	0.000*
ด้านความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	0.460	8.454	0.000*

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	0.010	0.182	0.855
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.006	0.146	0.884
ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	0.106	2.566	0.011*
R = 0.632 R2 = 0.399 Adjusted R2 = 0.391 SEE = 0.198 F= 0.000 Durbin = 2.124			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 26 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงาน การตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์ ได้ร้อยละ 39.90 ($R^2 = 0.391$)

สมมติฐานที่ 5 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.363, 0.418, 0.012, 0.009 และ 0.129 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ 0.253, 0.460, 0.010, 0.006 และ 0.106 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 5

ตารางที่ 27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่าง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตด้านความทันต่อเวลา

ตัวแปร	ด้านความทันต่อเวลา		
	Beta	T	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		7.731	0.000*
ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์ สุจริต	0.261	4.368	0.000*
ด้านความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	0.069	1.007	0.315
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต	0.147	2.068	0.039*
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ	0.024	0.447	0.655
ด้านจรรยาบรรณทั่วไป	0.028	0.536	0.592
R = 0.244 R ² = 0.060 Adjusted R ² = 0.047 SEE = 0.231 F= 0.000 Durbin = 2.403			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 27 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความทันต่อเวลา ได้ร้อยละ 06.00 ($R^2 = 0.060$)

สมมติฐานที่ 6 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับ มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของ รายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความทันต่อเวลา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ 0.350, 0.058, 0.162, 0.033 และ 0.032 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ 0.261 0.069 0.147 0.024 และ 0.028 ตามลำดับ โดยมี

ระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.000 < 0.01) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านทันต่อเวลา ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 6

4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 28 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่	สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้อง	สนับสนุนสมมติฐานที่ 1
2	จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความชัดเจน	สนับสนุนสมมติฐานที่ 2
3	จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด	สนับสนุนสมมติฐานที่ 3
4	จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์	สนับสนุนสมมติฐานที่ 4
5	จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์	สนับสนุนสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่	สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
6	จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความทันต่อเวลา	สนับสนุน สมมติฐานที่ 6

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้

ผู้วิจัยได้นำแนวทางมาตรฐานที่สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศมาใช้เป็นแนวทางในการนำเสนอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามวัตถุประสงค์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลของการวิเคราะห์ พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบไปด้วยด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2. ผลการวิเคราะห์ พบว่า คุณภาพรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านความถูกต้อง ร้อยละ 28.00 ด้านความชัดเจน ร้อยละ 22.60 ด้านความกะทัดรัด ร้อยละ 37.40 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 11.70 ด้านความสมบูรณ์ ร้อยละ 39.90 ด้านความทันต่อเวลา ร้อยละ 6.00 หากผู้สอบมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ชื่อสัตย์สุจริต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป

3. สรุปผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความสอดคล้องกับทุกสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานการวิจัยด้วยสมมติฐานที่ 1 สมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 3 สมมติฐานที่ 4 สมมติฐานที่ 5 และสมมติฐานที่ 6 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานดังกล่าวได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความถูกต้อง

สมมติฐานที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความชัดเจน

สมมติฐานที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความกะทัดรัด

สมมติฐานที่ 4 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความคิดสร้างสรรค์

สมมติฐานที่ 5 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความสมบูรณ์

สมมติฐานที่ 6 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความทันต่อเวลา

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยและสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย พบว่า สนับสนุนสมมติฐานทั้ง 6 ข้อ ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความสอดคล้องกับทุกสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบข้อบังคับ ในทุกๆ ด้าน และมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้การตรวจสอบและรับรองบัญชีมีคุณภาพ และเป็นที่น่าเชื่อในการปฏิบัติงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสอดคล้องกับงานวิจัยหลายๆ งาน ผู้วิจัยสามารถสรุปโดยรวมได้ว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องสามารถตรวจสอบความเป็นจริงที่เกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ที่เกิดขึ้นได้ รวมไปถึงการวางแผนการสอบบัญชีโดยยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามแผนงานการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดและเป็นระบบ เพื่อให้ งานสอบบัญชีมีคุณภาพและมีศักยภาพทางการบัญชีในด้านความถูกต้องแม่นยำและทันเวลา ดังนั้น ถ้าหากผู้สอบบัญชีทำงานผิดพลาด ไม่มีจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีหรือละเลยต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ ขาดความระมัดระวังหรือไม่มีความรอบคอบ จะส่งผลทำให้งบการเงินที่ตรวจสอบเกิดความผิดพลาด ขาดความน่าเชื่อถือ จะถือได้ว่างานตรวจสอบบัญชีนั้นไม่มีคุณภาพ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคใต้ ประกอบด้วย ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป ผลการวิจัย จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทั้ง 5 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต 2) ด้านจรรยาบรรณทั่วไป 3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ 4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และ 5) ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ สอดคล้องกับหนึ่งฤทัย เขียวหวาน (2557) ได้ศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี และความเป็นมืออาชีพ ที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในจังหวัดนนทบุรี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ทั้งความรู้ความสามารถในด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพที่มีผลต่อการสร้างคุณภาพการสอบบัญชี เพื่อนำไปสร้างข้อได้เปรียบทางวิชาชีพ สอบบัญชี ด้วยความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้งานสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขต ภาคใต้ ประกอบด้วย ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันต่อเวลา ผลการวิจัย คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทั้ง 6 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณา

รายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ความถูกต้อง 2) ความสมบูรณ์ 3) ความกะทัดรัด 4) ความชัดเจน 5) ความทันต่อเวลา และ 6) ความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ สอดคล้องกับ Defond และ Zhang (2014) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นเรื่องของการตรวจสอบคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยอ้างอิงจาก กฎระเบียบที่สำคัญเพื่อ ก่อให้เกิดประโยชน์กับนักลงทุนและผู้ถือหุ้น รวมถึงผู้ที่มีส่วนได้เสีย จึงสามารถจัดสรรทรัพยากร จากการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากรายงานทางการเงินต้องได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต และประสิทธิภาพการสอบบัญชีวัดได้จากความถูกต้องของรายงานทางการเงิน และจากความน่าเชื่อถือที่มีต่อสาธารณชน จนนำไปสู่การตัดสินใจในการลงทุนโดยพิจารณาจาก งบการเงินที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจึงต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบขั้นตอน ที่เหมาะสม ระหว่างการตรวจสอบสามารถแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญได้อย่างทันท่วงที

3. ผลการวิจัยจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย ด้านความเป็น อิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ และ ด้านจรรยาบรรณทั่วไป ส่งผลต่อ คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคใต้ ประกอบด้วย ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้าน ความสมบูรณ์ และด้านความทันต่อเวลา สอดคล้องกับ (นวพร ชูเปี้ยเต็ง และ จันทร์ลอย เลขทิพย์ : 2561) ได้ศึกษา จรรยาบรรณวิชาชีพมีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีภาคีอากรในประเทศไทย ผลกระทบพบว่า 1) ความรู้ความสามารถในเรื่องมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินมีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการสื่อสารที่ถูกต้อง เทียบธรรม ชัดเจน และทันกาล 2) ความรู้ความสามารถในเรื่องการ ตรวจสอบและรับรองบัญชี มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต ด้านการสื่อสารที่ถูกต้อง ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ ครบถ้วน และทันกาล 3) ความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพการตรวจสอบ และรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาคีอากรในประเทศไทย ด้านการสื่อสารที่ถูกต้อง และครบถ้วน 4) ความรู้ความสามารถในเรื่องกฎหมายภาษีอากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีผลกระทบเชิงบวก ต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านการสื่อสารที่เทียบธรรม ชัดเจน รัดกุม และสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับ รวีวรรณ ยอดจันทร์ (2558) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลา ตระหนักถึง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ยึดหลักความถูกต้องเทียบธรรม มีคุณธรรมไม่ปิดบังข้อเท็จจริงอันเป็น สาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมา ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ

อนุญาตที่คุณภาพเป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจต่อผู้ที่เกี่ยวข้องสูงสุด และยังสอดคล้องกับ Abbott, Danby, et al., (2016) ได้ทำการศึกษาเรื่องตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีขั้นต้นใน สหรัฐอเมริกา โดยมุ่งตรวจสอบประสิทธิภาพการสอบบัญชีผ่านตัวชี้วัดคุณภาพตามกรอบ AQ (PCAOB) โดยแสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอบบัญชี ที่มีทักษะความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี รวมถึงการให้คำปรึกษาด้านบัญชีจะให้ความสำคัญในเรื่องของประสิทธิภาพการสอบบัญชีที่วัดผลได้ชัดเจนและเกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมแก่ผู้ใช้บริการการเงิน ซึ่งรายงานทางการเงินต้องมีลักษณะ ถูกต้อง น่าเชื่อถือ มีความสมบูรณ์ เป็นไปตามมาตรฐาน รวมถึงทันต่อเวลาในการใช้บริการการเงิน และยังพบอีกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์และความชำนาญจะมีชั่วโมงการอบรมด้านวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่องและมีการจัดสรรเวลาในการสอบบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ยังมีนักวิชาการที่สนับสนุนแนวคิดของ Abbott, Brown, and Higgs (2016) ที่เห็นสอดคล้องว่า ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีนั้นควรจะพิจารณาถึง ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความสมบูรณ์ เป็นไปตามมาตรฐาน และความทันเวลา อาจเป็นเพราะการสอบบัญชีที่มีคุณภาพนั้น ผู้สอบบัญชีจะรายงานการสอบบัญชี ในการแสดงความเห็นใน งบการเงินของผู้สอบบัญชีในลักษณะของข้อมูลที่มีคุณภาพต่อผู้ใช้รายงานทางการเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือความครบถ้วนอย่างเป็นสาระสำคัญ ต่อผู้ใช้บริการการเงิน ตลอดจนเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจต่อผู้ใช้บริการการเงิน คุณภาพการสอบบัญชี เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี สามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความสามารถและความเป็นมืออาชีพในการสอบบัญชี สามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับความสนใจจากบุคคลภายนอกและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การที่งบการเงินปราศจากข้อผิดพลาดใด ๆ ถ้าหากผู้สอบบัญชีทำงานบกพร่องไม่ได้ ใช้ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญอย่างเต็มที่ หรือละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ จนส่งผลให้ งบการเงินที่ตรวจสอบมีข้อผิดพลาด จะสื่อว่าผู้สอบบัญชีมีคุณภาพต่ำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ข้อผิดพลาดในการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสามารถนำมาใช้วัดตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยตัวบ่งชี้คุณภาพการสอบบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้อง (Accuracy) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) ความชัดเจน (Clearness) ความกะทัดรัด (Conciseness) ความสร้างสรรค์ (Creation) ความสมบูรณ์ (Completion) ความทันต่อเวลาอาจเป็นเพราะผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชีจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอบบัญชีเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพ รวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับกฎหมายธุรกิจ เช่น มาตรฐานการตรวจสอบบัญชี รหัส 250 เรื่องการพิจารณากฎหมาย และข้อบังคับในการตรวจสอบงบการเงิน กำหนดให้ผู้สอบบัญชีทำความเข้าใจกฎหมายและข้อบังคับที่มีผลบังคับใช้กับกิจการ ในการได้มาซึ่งความเข้าใจในกิจการ และสภาพแวดล้อมของกิจการ เป็นต้น ทุกสิ่งเหล่านี้เกิดจากการศึกษาและประสบการณ์ของผู้สอบ

บัญชีต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริต ผู้สอบบัญชีได้นำเสนอรายงานโดยให้ความสำคัญในความถูกต้องของข้อมูลสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบและนำเสนอรายงานที่เป็นความจริง การสอบบัญชีในกิจการ ต้องตรวจสอบโดยปราศจากอคติและความลำเอียง ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ มีการใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อ้างอิงข้อมูลเข้าใจง่ายในสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็นเพื่อป้องกันความไม่เข้าใจของผู้ใช้ข้อมูล ในการนำเสนอรายงานจะต้องมีความกระชับได้ใจความที่สำคัญต้องตรงประเด็น พิจารณาไม่ใช้คำหรือข้อความที่เป็นคำฟุ่มเฟือยไม่จำเป็นออกไป แต่ยังคงไว้ซึ่งความต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้เสมอ ตลอดจนผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องมีความตื่นตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อส่งเสริมและสร้างความรู้ความสามารถทักษะ ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ ตลอดจนการแสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ ทักษะพื้นฐานใหม่ ๆ ในวิชาชีพอื่นหรือศาสตร์อื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้งานเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนั้นการสอบบัญชีที่มีคุณภาพนั้น ผู้สอบบัญชีจะต้องรายงานการสอบบัญชี ในการแสดงความเห็นในงบการเงินของผู้สอบบัญชีในลักษณะของข้อมูลที่มีคุณภาพต่อผู้ใช้งานการสอบบัญชี เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือและความครบถ้วนอย่างเป็นสาระสำคัญ ตลอดจนเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจต่อผู้ใช้งานการเงินที่มีคุณภาพการสอบบัญชี ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี รวมถึงสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนให้เกิดความน่าเชื่อถืออย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อจำกัดเกี่ยวกับขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างนี้คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคใต้ อาจจะไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนสำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยได้ จึงไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงกับจังหวัดหรือภูมิภาคอื่นได้ รวมทั้งข้อจำกัดและขอบเขตของระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 - วันที่ 30 เมษายน 2565 อาจไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในช่วงเวลาอื่นได้ เนื่องจากในแต่ละช่วงเวลาอาจมีการเปลี่ยนแปลงการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต รวมถึงปัจจัยอื่นภายนอกที่มีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงได้

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ผลจากการศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้ ทำให้ทราบถึงจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีการด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณทั่วไปที่มีผลต่อที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจรรยาบรรณ
2. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใช้พัฒนาจรรยาบรรณของตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อการตรวจสอบบัญชี
4. สภาวิชาชีพบัญชีสามารถนำข้อมูลไปกำหนดแผนพัฒนาศักยภาพผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

5.3.2 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ควรให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตประกอบด้วย ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
2. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ประกอบด้วย ด้านความชัดเจน ความทันต่อเวลา และด้านความคิดสร้างสรรค์
3. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ควรให้ความสำคัญด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพราะเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี สามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตน และด้านความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านจรรยาบรรณทั่วไป และจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ เพราะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็น

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชี และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชีรับอนุญาตให้มีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพการตรวจสอบตามทัศนคติของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกันและได้ข้อมูลในการศึกษาเพิ่มขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลต่อผู้สอบบัญชีในภูมิภาคอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กมล วาณิชถาวร และ พิเชษฐ์ โสภางษ์. (2019). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ , 6(9), 4332-4345.
- ณัฐธิดา จินมอญ, วัฒนา ยืนยง, ปานฉัตร อากรรักษ์. (2559). ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 9(2), 101-114.
- ณัฐธิดา จินมอญ. (2559). ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2543). พรหมแดนความรู้ด้านการวิจัยและสถิติ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นวพร ชูเปี้ยเต็ง และจันทร์ลอย เลขทิพย์. (2561). ความรู้ความสามารถที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (ในมุมมองของผู้รับการตรวจสอบ). วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 13(2), 170-181.
- บรรดาศักดิ์ ชูสาย และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพรายงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 8(1), 19-34.
- ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom) (<http://pornpen-pen.blogspot.com/2010/11/blog-post.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555)
- ปิยพงศ์ ประไพศรี. (2563). จรรยาบรรณในวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 7 (12), 320-334.
- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2563). ทักษะการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่1(TSQC1), วารสารสุทธิปริทัศน์, 34 (109), 202-215. (2562).

- อรสา สุวรรณรัตน์. (2561). **ความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561**. สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มณฑิรา กิจสัมพันธ์วงศ์. (2550). **ผลกระทบของเทคนิคการสอบบัญชี และมรรยาทของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชี**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจากฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLis Digital Collection.
- รัชณี บินยาเซ็น และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินีทธิ์. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี รับอนุญาตแห่งประเทศไทย**. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 5(1), 210-217.
- รัชณี บินยาเซ็น และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินีทธิ์.(2560). **อิทธิพลของมาตรฐานการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพและการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย**. รายงานวิจัยของคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพฯ
- ศรัณย์ สุภักศรัณย์ (2561) **คุณสมบัติของผู้สอบบัญชี** ที่เป็นที่ต้องการในโลกปัจจุบันและอนาคต สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/cJOoOEGrx7.pdf>.
- ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี (2544) **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สงกรานต์ ไกยวงษ์. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะความเป็นมืออาชีพของนักวิชาชีพบัญชีไทยในบริบทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบภาษีอากร**. วารสารสุทธิปริทัศน์, 23(72), 33-54. สภาวิชาชีพ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2547). **พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547**. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2563. จากเว็บไซต์: <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/66888>
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2561). **ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561**. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2563. จากเว็บไซต์ : <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/66893>
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2561). **สรุปลักษณะสำคัญของจรรยาบรรณสภาวิชาชีพบัญชี**. สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2563. จากเว็บไซต์: <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/66981>
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). **การสร้างมาตรฐานวัดสำหรับการวิจัยที่ถูกต้องและได้มาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ. สามลดา.

- เล่ม 137 ตอนพิเศษ 209 ง ราชกิจจานุเบกษา 14 กันยายน 2563 ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วย
หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. 2563 ประกาศ ณ
 วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2563 จักรกฤตภูมิ พาราพันธกุล นายกสภาวิชาชีพบัญชี
 หนึ่งฤทัย เขียวหวาน. (2557). **ผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี และความเป็นมืออาชีพ
 ที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในจังหวัดนนทบุรี**. การศึกษาค้นคว้า
 อีสรະบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อรุช คงรุ่งโชค. (2551). **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี**. กรุงเทพมหานคร: ท้อป.
- อัมพร เทียงตระกูล. (2557). **ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ และคุณค่าทางวิชาชีพของ
 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตภายใต้มาตรฐานสากลที่มีผลต่อการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับ
 อนุญาตของผู้ใช้บริการกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มเทคโนโลยีในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
 ประเทศไทย**. รายงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

BIBLIOGRAPHY

- Abbott, L. J., Brown, V. L., & Higgs, J. L. (2016). **The effects of prior manager-auditor affiliation and PCAOB inspection reports on audit committee members' auditor recommendations.** *Behavioral Research in Accounting*, 28(1), 1-14.
- Berhanu, E. (2016). **Assessment of international financial reporting system implementation in Ethiopia : benefit and challenge** (Doctoral dissertation, st. mary's University).
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2016). **Research in education.** Pearson Education India.
- Bozkurt, S., Cahan, E. M., Seneviratne, M. G., Sun, R., Lossio-Ventura, J. A., Ioannidis, J. P., &
- Hernandez-Boussard, T. (2020). **Reporting of demographic data and representativeness in machine learning models using electronic health records.** *Journal of the American Medical Informatics Association*, 27(12), 1878-1884.
- Breen, O. B., Cordery, C. J., Crawford, L., & Morgan, G. G. (2018). **Should NPOs follow international standards for financial reporting? A multinational study of views.** *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 29(6), 1330-1346.
- Cahan, S. F., & Sun, J. (2015). **The effect of audit experience on audit fees and audit quality.** *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 30(1), 78-100.
- Carcello, J. V., Hermanson, R. H., & McGrath, N. T. (1992). **Audit quality attributes : The perception of audit.** partners, preparers, and financial statement users. *Auditing*, 11(1), 1.
- Danby, S. G., Brown, K., Higgs-Bayliss, T., Chittock, J., Albenali, L., & Cork, M. J. (2016). **The effect of an emollient containing urea, ceramide NP, and lactate on skinbarrier structure and function in older people with dry skin.** *Skin pharmacology and physiology*, 29(3), 135-147.

- Defond, M. L., & Zhang, J. (2014). **The timeliness of the bond market reaction to bad earnings news.** *Contemporary Accounting Research*, 31(3), 911-936.
- Goppelt, W. (2002). **International federation of accountants (IFAC).** *Handwörterbuch der Rechnungslegung und Prüfung*,(hrsg.) Ballwieser, W/Coenenberg, AG/Wysocki, K, 3(1), 1200-1207.
- Holt, T., Burke-Smalley, L. A., & Jones, C. (2017). **An empirical investigation of student career interests in auditing using the big five model of personality.** In *Advances in Accounting Education : Teaching and Curriculum Innovations.* Emerald Publishing Limited.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (2004). **Measuring the strategic readiness of intangible assets.** *Harvard Business Review*, 82, 52–63
- Lee, T. (1995). Shaping the US academic accounting research profession : **The American Accounting Association and the social construction of a professional elite.** *Critical Perspectives on Accounting*, 6(3), 241-261.
- Mameche, Y., OMRI, M. A., & Hassine, N. (2020). **Compliance of Accounting Education Programs with International Accounting Education Standards : The Case of IES 3 in Tunisia.** *Eurasian Journal of Educational Research*, 20(85), 225-246.
- Ohiokha, F. I., & Akhalumeh, P. B. (2013). **Auditing standards and auditors performance: The Nigerian experience.** *European journal of accounting auditing and finance research*, 1(1), 29-35.
- Rahman, Q. I., & Schmeisser, G. (2002). **Analytic theory of polynomials (No. 26).** Oxford University Press.
- Vrentzou, E. (2011). **The effects of International Financial Reporting Standards on the notes of auditors.** *Managerial Finance*, 37(4), 334.
- Wooten, T. C. (2003). **Research about audit quality.** *The CPA journal*, 73 (1), 48.
- Yamane, T. (1967). **Statistics, an introductory analysis, (2nd Ed).** New York : Harper and Row

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี
ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้

*****

คำชี้แจง : การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของ
รายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้และเพื่อศึกษาปัจจัยที่
ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคใต้
เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีประสิทธิภาพ
ดียิ่งขึ้น โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ไปใช้ใน
ในงานตรวจสอบบัญชี จำนวน 22 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ขอความกรุณาจากท่านใน
การตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริงที่สุด ซึ่งการตอบแบบสอบถามของท่านจะ
ถูกเก็บเป็นความลับ โดยไม่มีการนำไปเปิดเผยให้เกิดความเสียหายแก่ตัวท่าน และกิจการของท่าน
โดยการนำเสนอผลการศึกษานำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ธัญญา คหาปนะ
นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี

30 – 39 ปี

40 – 49 ปี

มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ระยะเวลาปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี

น้อยกว่า 5 ปี

5 – 10 ปี

11 – 15 ปี

มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป

5. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือไม่

เคยรับการอบรม

ไม่เคยรับการอบรม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ไปใช้ในงาน
ตรวจสอบบัญชี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ระดับความคิดเห็นที่ตรงกับท่านมากที่สุด โดยกำหนดค่า
คะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต					
1. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ ข้อบังคับความเป็นอิสระ เทียบ ธรรม ซื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างดี					
2. ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
3. ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินด้วยความยุติธรรม					
4. ท่านใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม บนหลักฐานที่เชื่อถือได้และเหมาะสม ปราศจาก ความลำเอียง					
5. ท่านมีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริง อย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ไม่ขัดต่อจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี					
ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน					
6. ท่านมีความรู้ และความเข้าใจมาตรฐานการ รายงานทางการเงินเป็นอย่างดี					

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยยึดมั่น ในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และเป็นระบบ					
8. ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และด้วยความชำนาญตามมาตรฐาน วิชาชีพและมาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างมี ประสิทธิภาพ					
9. ท่านมีการติดตามการปรับปรุงมาตรฐานการสอบ บัญชีระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและ สามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					
10. ท่านมีความตระหนักถึงความต้องการ ความ สนใจ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชี ในการ ปฏิบัติงานเสมอ					
11. ท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและ ปฏิบัติงานด้านผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ					
12. ท่านมุ่งเน้นความรับผิดชอบในฐานะผู้สอบบัญชี รับอนุญาตเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญในการ ประกอบวิชาชีพอิสระ					
13. ท่านให้ความสำคัญกับคำว่าผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต มีศักยภาพทางการบัญชีในด้านความ ถูกต้อง แม่นยำและทันเวลา					
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ					
14. ท่านมีความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ บัญชี โดยไม่แย่งงานจากผู้ประกอบวิชาชีพ เดียวกัน					

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
15. ท่านไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความจำเป็น ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับผู้ร่วมวิชาชีพบัญชีในสังกัดเดียวกัน					
16. ท่านตระหนักถึงการไม่นำข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม					
17. ท่านปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีคำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง					
ด้านจรรยาบรรณทั่วไป					
18. ท่านปฏิบัติงานไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับหรือนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพผู้สอบบัญชีอย่างเคร่งครัด					
19. ท่านไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณา อันทำให้หน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่เกิดความเสียหาย					
20. ท่านไม่ให้หรือรับทรัพย์สินและประโยชน์ใดๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานตรวจสอบและรับรองบัญชีมาให้ตนทำ					
21. ท่านไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินและประโยชน์จากบุคคลใดเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานจากการแนะนำหรือจัดหางานของตน					
22. ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยไม่กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมที่ตนตรวจสอบและรับรองบัญชีมาเป็นเกณฑ์					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบ
บัญชีรับอนุญาต

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ระดับความคิดเห็นที่ตรงกับท่านมากที่สุด โดยกำหนดค่า
คะแนนระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยมากที่สุด

4 = เห็นด้วยมาก

3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความถูกต้อง					
1. ท่านให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานมีความ ถูกต้อง แม่นยำของข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ					
2. ท่านได้ให้ความเห็นและตรวจสอบความเป็นจริงที่ เกี่ยวข้องกับทุกประการ					
3. ท่านเขียนรายงานการสอบบัญชี ด้วยความเข้าใจ ถูกต้องครบถ้วน ไม่บิดเบือน ด้วยข้อความที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้ข้อมูล					
4. ท่านได้รวบรวมข้อมูล ประเมินผล สรุปผล และ นำเสนอรายงานการสอบบัญชีอย่างรอบคอบ					
ด้านความชัดเจน					
5. ท่านใช้คำศัพท์ทางเทคนิคอธิบายหรือนิยามศัพท์จำ เป็นได้เป็นอย่างดี					
6. ท่านสามารถอธิบายเมื่อเกิดปัญหาให้เข้าใจได้อย่าง รวดเร็วและชัดเจน					
7. ท่านสามารถแก้ปัญหาเมื่อมีความไม่เข้าใจตรงกัน และสร้างความชัดเจนได้ทุกครั้ง					

คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความกะทัดรัด					
8. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่มีความกระชับ ได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงประเด็น					
9. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ตรงประเด็น					
10. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่เข้าใจง่าย					
ด้านความคิดสร้างสรรค์					
11. ท่านแนะนำข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อ หน่วยงานที่เข้ารับการตรวจสอบบัญชีอย่าง สม่ำเสมอ					
12. ท่านมีข้อเสนอแนะให้ผู้เข้ารับการตรวจสอบบัญชี เสมอ					
13. ท่านให้คำแนะนำต่อผู้เข้ารับการตรวจสอบบัญชี สามารถนำไปปฏิบัติ หรือนำไปแก้ปัญหในการ ตรวจครั้งถัดไปเสมอ					
ด้านความสมบูรณ์					
14. ท่านนำเสนอการสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นถึงความ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล					
15. ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่าง เพียงพอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและ เหมาะสม					
16. ท่านนำเสนอข้อมูลทันต่อเวลาของหน่วยงานรับ การตรวจสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นถึงคุณภาพของการ สอบบัญชีเป็นสำคัญ					

คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความทันต่อเวลา					
17. ท่านนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มี ประสิทธิภาพ ทันเวลาที่กำหนด					
18. ท่านจัดลำดับความสำคัญของการใช้ข้อมูลเพื่อ นำเสนอรายงานการสอบบัญชีให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
19. ท่านให้ความสำคัญกับเวลาและความน่าเชื่อถือใน การพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับจาก การนำเสนอรายงานการสอบบัญชี					
20. ท่านปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เสร็จล่วงหน้าก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย (IOC)

เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี
ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้

คำชี้แจง :

1. แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา
จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีของผู้สอบ
บัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้
2. แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่า
ความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective
congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการ
วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผล
3. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ไป
ใช้ในการตรวจสอบบัญชี จำนวน 22 ข้อ
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 20 ข้อ
ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ
4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาแบบประเมินดัชนีความ
สอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย (IOC) ว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วย
การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง เกณฑ์การ
ให้คะแนนในระบบ IOC
  - 1) ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
  - 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
  - 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น
เพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวธัญญา คหาปนนะ)

นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม: กรุณาทำเครื่องหมาย √ ลงใน ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่
อย่างไร กรุณาตอบโดยทำเครื่องหมาย √ ลงใน

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1.	เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง				
2.	อายุ ☐ 1) น้อยกว่า 30 ปี ☐ 2) 30 – 39 ปี ☐ 3) 40 – 49 ปี ☐ 4) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป				
3.	ระดับการศึกษา ☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาตรี ☐ 3) ปริญญาโท ☐ 4) ปริญญาเอก				
4.	ระยะเวลาปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี ☐ 1) น้อยกว่า 5 ปี ☐ 2) 5 – 10 ปี ☐ 3) 11 – 15 ปี ☐ 4) มากกว่า 15 ปีขึ้นไป				
5.	ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือไม่				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
	☐ 1) เคยรับการอบรม ☐ 2) ไม่เคยรับการอบรม				

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ไปใช้ในงานตรวจสอบบัญชี

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ กรุณาตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ข้อ	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1.	ด้านความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต				
1.1	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการ ระเบียบ ข้อบังคับความเป็นอิสระ เทียงธรรม ซื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างดี				
1.2	ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้				
1.3	ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินด้วยความยุติธรรม				
1.4	ท่านใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมบนหลักฐานที่เชื่อถือได้และเหมาะสมปราศจากความลำเอียง				

ข้อ	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1.5	ท่านมีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ไม่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี				
2.	ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน				
2.1	ท่านมีความรู้ และความเข้าใจมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี				
2.2	ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยยึดมั่น ในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดและเป็นระบบ				
2.3	ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และด้วยความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ				
2.4	ท่านมีการติดตามการปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชีระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
3.	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต				
3.1	ท่านมีความตระหนักถึงความต้องการ ความสนใจ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชี ในการปฏิบัติงานเสมอ				
3.2	ท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและปฏิบัติงานด้านผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ				
3.3	ท่านมุ่งเน้นความรับผิดชอบในฐานะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญในการประกอบวิชาชีพอิสระ				

ข้อ	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
3.4	ท่านให้ความสำคัญกับคำว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีศักยภาพทางการบัญชีในด้านความ ถูกต้อง แม่นยำและทันเวลา				
4.	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ				
4.1	ท่านมีความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี โดยไม่แย่งงานจากผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกัน				
4.2	ท่านไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความจำเป็น ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับผู้ร่วมวิชาชีพบัญชีในสังกัดเดียวกัน				
4.3	ท่านตระหนักถึงการไม่นำข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม				
4.4	ท่านปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีคำนึงถึงประโยชน์ของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง				
5.	ด้านจรรยาบรรณทั่วไป				
5.1	ท่านปฏิบัติงานไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับ หรือนำความเสียหายมาสู่วิชาชีพผู้สอบบัญชีอย่างเคร่งครัด				
5.2	ท่านไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณา อันทำให้หน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่เกิดความเสียหาย				
5.3	ท่านไม่ให้หรือรับทรัพย์สินและประโยชน์ใดๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานตรวจสอบและรับรองบัญชีมาให้ตนทำ				

ข้อ	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
5.4	ท่านไม่เรียกหรือรับทรัพย์สินและประโยชน์จากบุคคลใดเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานจากการแนะนำหรือจัดหางานของตน				
5.5	ท่านปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยไม่กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมที่ตนตรวจสอบและรับรองบัญชีมาเป็นเกณฑ์				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ กรุณาตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ข้อ	คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
1.	ด้านความถูกต้อง				
1.1	ท่านให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานมีความถูกต้อง แม่นยำของข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ				
1.2	ท่านได้ให้ความเห็นและตรวจสอบความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องทุกประการ				
1.3	ท่านเขียนรายงานการสอบบัญชี ด้วยความเข้าใจถูกต้องครบถ้วน ไม่บิดเบือน ด้วยข้อมูลที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้ข้อมูล				
1.4	ท่านได้รวบรวมข้อมูล ประเมินผล สรุปผล และนำเสนอรายงานการสอบบัญชีอย่างรอบคอบ				
2.	ด้านความชัดเจน				
2.1	ท่านใช้คำศัพท์ทางเทคนิคอธิบายหรือนิยามศัพท์จำเป็นได้เป็นอย่างดี				
2.2	ท่านสามารถอธิบายเมื่อเกิดปัญหาให้เข้าใจได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน				
2.3	ท่านสามารถแก้ปัญหาเมื่อมีความไม่เข้าใจตรงกันและสร้างความชัดเจนได้ทุกครั้ง				

ข้อ	คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและ รับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอ แนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่ สอดคล้อง (-1)	
3.	ด้านความกะทัดรัด				
3.1	ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีมีความ กระชับ ได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรง ประเด็น				
3.2	ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ตรง ประเด็น				
3.3	ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่เข้าใจ ง่าย				
4.	ด้านความคิดสร้างสรรค์				
4.1	ท่านแนะนำข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานที่เข้ารับการตรวจสอบบัญชี อย่างสม่ำเสมอ				
4.2	ท่านมีข้อเสนอแนะให้ผู้เข้ารับการตรวจสอบ บัญชีเสมอ				
4.3	ท่านให้คำแนะนำต่อผู้เข้ารับการตรวจสอบ บัญชีสามารถนำไปปฏิบัติ หรือนำไป แก้ปัญหาในการตรวจครั้งถัดไปเสมอ				
5.	ด้านความสมบูรณ์				
5.1	ท่านนำเสนอการสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นถึง ความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล				
5.2	ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่าง เพียงพอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเหมาะสม				
5.3	ท่านนำเสนอข้อมูลทันต่อเวลาของหน่วยงาน รับการตรวจสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นถึง คุณภาพของการสอบบัญชีเป็นสำคัญ				
6.	ด้านความทันต่อเวลา				

ข้อ	คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)	
6.1	ท่านนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ทันเวลาที่กำหนด				
6.2	ท่านจัดลำดับความสำคัญของการใช้ข้อมูลเพื่อนำเสนอรายงานการสอบบัญชีให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ				
6.3	ท่านให้ความสำคัญกับเวลาและความน่าเชื่อถือในการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับการนำเสนอรายงานการสอบบัญชี				
6.4	ท่านปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเสร็จล่วงหน้าก่อนเวลาที่กำหนดเสมอ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....
 .....
 .....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

สรุปผลการตรวจ IOC

เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเขตภาคใต้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	ผู้ทรงให้ความ ความคิดเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1.	เพศ 1) ชาย 2) หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	อายุ 1) น้อยกว่า 30 ปี 2) 30 – 39 ปี 3) 40 – 49 ปี 4) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ระดับการศึกษา 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ระยะเวลาปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี 1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 5 – 10 ปี 3) 11 – 15 ปี 4) มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้ทรงให้ความ ความเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
5.	ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือไม่ 1) เคยรับการอบรม 2) ไม่เคยรับการอบรม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ไปใช้ในงาน
ตรวจสอบบัญชี

ข้อ	ข้อความ	ผู้ทรงให้ความ ความเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1.	ด้านความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต						
1.1	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ ข้อบังคับ ความเป็นอิสระ เทียบธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.2	ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงินที่โปร่งใส สามารถ ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.3	ท่านมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงินด้วยความยุติธรรม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.4	ท่านใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานอย่าง เป็นธรรมบนหลักฐานที่เชื่อถือได้และ เหมาะสม ปราศจากความลำเอียง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้ทรงให้ความ ความเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1.5	ท่านมีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ไม่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน						
2.1	ท่านมีความรู้ และความเข้าใจมาตรฐานการ รายงานทางการเงินเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.2	ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดและเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.3	ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และด้วยความชำนาญตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.4	ท่านมีการติดตามการปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชีระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต						
3.1	ท่านมีความตระหนักถึงความต้องการความสนใจ และความคาดหวังของผู้สอบบัญชี ในการปฏิบัติงานเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.2	ท่านมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและปฏิบัติงานด้านผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.3	ท่านมุ่งเน้นความรับผิดชอบในฐานะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญในการประกอบวิชาชีพอิสระ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้ทรงให้ความ คิดเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
3.4	ท่านให้ความสำคัญกับคำว่าผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต มีศักยภาพทางการบัญชีในด้าน ความ ถูกต้อง แม่นยำและทันเวลา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมอาชีพ						
4.1	ท่านมีความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบบัญชี โดยไม่แย่งงานจากผู้ ประกอบวิชาชีพเดียวกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.2	ท่านไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินควา จำเป็น ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับผู้ ร่วมวิชาชีพบัญชีในสังกัดเดียวกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.3	ท่านตระหนักถึงการไม่นำข้อมูลของ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ไปใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.4	ท่านปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีคำนึงถึง ประโยชน์ของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ด้านจรรยาบรรณทั่วไป						
5.1	ท่านปฏิบัติงานไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับหรือนำความเสียหายมาสู่ วิชาชีพผู้สอบบัญชีอย่างเคร่งครัด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.2	ท่านไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณา อันทำให้หน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่เกิด ความเสียหาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.3	ท่านไม่ให้หรือรับทรัพย์สินและประโยชน์ ใดๆ เพื่อจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือ จัดหางานตรวจสอบและรับรองบัญชีมาให้ ตนทำ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้ทรงให้ความ ความคิดเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
5.4	ท่านไม่เรียกหรือรับทรัพย์สินและประโยชน์จากบุคคลใดเมื่อบุคคลนั้นได้ทำงานจากการแนะนำหรือจัดหางานของตน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.5	ท่านปฏิบัติตามงานสอบบัญชีโดยไม่กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมที่ตนตรวจสอบและรับรองบัญชีมาเป็นเกณฑ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้ทรงให้ความ ความคิดเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1.	ด้านความถูกต้อง						
1.1	ท่านให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานมีความถูกต้อง แม่นยำของข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.2	ท่านได้ให้ความเห็นและตรวจสอบความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องทุกประการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.3	ท่านเขียนรายงานการสอบบัญชีด้วยความเข้าใจถูกต้องครบถ้วน ไม่บิดเบือนด้วยข้อความที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้ข้อมูล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้ทรงให้ความ คิดเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1.4	ท่านได้รวบรวมข้อมูล ประเมินผล สรุปผล และนำเสนอรายงานการสอบ บัญชีอย่างรอบคอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ด้านความชัดเจน						
2.1	ท่านใช้คำศัพท์ทางเทคนิคอธิบายหรือ นิยามศัพท์จำเป็นได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.2	ท่านสามารถอธิบายเมื่อเกิดปัญหาให้ เข้าใจได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.3	ท่านสามารถแก้ปัญหาเมื่อมีความไม่ เข้าใจตรงกันและสร้างความชัดเจนได้ทุก ครั้ง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ด้านความกะทัดรัด						
3.1	ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีมี ความกระชับ ได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจตรงประเด็น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.2	ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ตรง ประเด็น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.3	ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ด้านความคิดสร้างสรรค์						
4.1	ท่านแนะนำข้อเสนอแนะเพื่อเป็น ประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เข้ารับการ ตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.2	ท่านมีข้อเสนอแนะให้ผู้เข้ารับการ ตรวจสอบบัญชีเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.3	ท่านให้คำแนะนำต่อผู้เข้ารับการ ตรวจสอบบัญชีสามารถนำไปปฏิบัติ หรือ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้ทรงให้ความ คิดเห็น			รวม	ค่า ดัชนี IOC	แปร ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
	นำไปแก้ปัญหในการตรวจครั้งถัดไป เสมอ						
5.	ด้านความสมบูรณ์						
5.1	ท่านนำเสนอการสอบบัญชีโดยมุ่งเน้นถึง ความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.2	ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชี อย่างเพียงพอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.3	ท่านนำเสนอข้อมูลทันต่อเวลาของ หน่วยงานรับการตรวจสอบบัญชี โดย มุ่งเน้นถึงคุณภาพของการสอบบัญชีเป็น สำคัญ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ด้านความทันต่อเวลา						
6.1	ท่านนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการ ตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ทันเวลาที่ กำหนด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.2	ท่านจัดลำดับความสำคัญของการใช้ ข้อมูลเพื่อนำเสนอรายงานการสอบบัญชี ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.3	ท่านให้ความสำคัญกับเวลาและความ น่าเชื่อถือในการพิจารณาเปรียบเทียบ ประโยชน์ที่จะได้รับการนำเสนอ รายงานการสอบบัญชี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.4	ท่านปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพเสร็จล่วงหน้าก่อนเวลาที่ กำหนดเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
เครื่องมือวิจัย

BANGKHEN
 2410/2
 PHAHOLYOTHIN RD.,
 JATUJAK, BANGKOK
 10900
 TEL. 0 2579 1111
 FAX. 0 2561 1721
 www.spu.ac.th

CHONBURI CAMPUS
 79 BANGMA-TRAD RD.,
 KLONGTAMRU, MUANG,
 CHONBURI 20000
 TEL. 0 3874 3690-9
 FAX. 0 3874 3700
 www.east.spu.ac.th

KHON KAEN
 182/12 MOO 4,
 SRICHAN RD.,
 NAIMUANG DISTRICT,
 AMPHUR MUANG,
 KHONKAEN 40000
 TEL. 0 4322 4111
 FAX. 0 4322 4119
 www.khonkaen.spu.ac.th

28 เมษายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม

ด้วยนักศึกษา นางสาวธัญญา คหาปนระ รหัสนักศึกษา 64503117 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำคั่นคว่าอิสระเรื่อง “จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เขตภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ใครขอความอนุเคราะห์จาก ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม กรรมการบริษัท เดอะ ไดนามิค โค้ชซิง จำกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกขะเวส (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)

นางสาววันทนา โฆษกกิจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

ที่ คบข.0105/154

BANGKHEN
2410/2
PHAHOLYOTHIN RD.,
JATUJAK, BANGKOK
10900
TEL. 0 2579 1111
FAX. 0 2561 1721
www.spu.ac.th

28 เมษายน 2565

CHONBURI CAMPUS
79 BANGNA-TRAD RD.,
KLONGTAMRU, MUANG,
CHONBURI 20000
TEL. 0 3874 3690-9
FAX. 0 3874 3700
www.east.spu.ac.th

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

KHON KAEN
182/12 MOO 4,
SRICHAN RD.,
NAIMUANG DISTRICT,
AMPHUR MUANG,
KHONKAEN 40000
TEL. 0 4322 4111
FAX. 0 4322 4119
www.khonkaen.spu.ac.th

เรียน คุณธำพรณ์ เจียรนนท์พิสุทธิ์

ด้วยนักศึกษา นางสาวธัญญา คหาปนระ รหัสนักศึกษา 64503117 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำคั่นคว่าอิสระเรื่อง “จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เขตภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ใครขอความอนุเคราะห์ จาก คุณธำพรณ์ เจียรนนท์พิสุทธิ์ Group accounting Manager Boat Lagoon บริษัท เปรมกิจ การบัญชี และภาษี จำกัด (สำนักงานบัญชีอย่างง่าย สาขาภูเก็ต) เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกษะเวส (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)

นางสาววันทนา โฆษกกิจจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ที่ คบข.0105/154

BANGKHEN
2410/2
PHAHOLYOTHIN RD.
JATUJAK, BANGKOK
10900
TEL. 0 2579 1111
FAX. 0 2561 1721
www.spu.ac.th

28 เมษายน 2565

CHONBURI CAMPUS
79 BANGMA-TRAD RD.
KLONGTAMRU, MUANG,
CHONBURI 20000
TEL. 0 3874 3690-9
FAX. 0 3874 3700
www.east.spu.ac.th

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

KHON KAEN
182/12 MOO 4,
SRICHAN RD.,
NAIMUANG DISTRICT,
AMPHUR MUANG,
KHONKAEN 40000
TEL. 0 4322 4111
FAX. 0 4322 4119
www.khonkaen.spu.ac.th

เรียน ร้อยโทวรุฒิ ตั้งประดิษฐ์

ด้วยนักศึกษา นางสาวธัญญา คหาปนระ รหัสนักศึกษา 64503117 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำค้นคว้าอิสระเรื่อง “จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เขตภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตาภรณ์ สิ้นจรรยาภรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ขอความอนุเคราะห์จาก ร้อยโทวรุฒิ ตั้งประดิษฐ์ กรรมการและผู้สอบบัญชี บริษัท หมวดวุฒิ สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตาภรณ์ สิ้นจรรยาภรณ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : ดร.เบญจพร โมกขะเวส (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)

นางสาววันทนา โฆษกกิจาวุฒิ (เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร)

โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

ฉัญญา คหาปนระ

วัน เดือน ปีเกิด

6 ธันวาคม 2533

สถานที่เกิด

จังหวัดภูเก็ต

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

121 ม.2 ตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (การบัญชี)

พาณิชย์การ โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา

พ.ศ. 2556 ปริญญาตรี สาขาธุรกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2557 – 2560 ครูแผนกการบัญชี วิทยาลัย

อาชีวศึกษาปัตตานี

พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน ครูแผนกการบัญชี วิทยาลัย

อาชีวศึกษาภูเก็ต